OCTAVIAN SAVA

Meteoritul DE AUR

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚA și TEHNICA

1

1955

COLECȚIA NOASTRĂ

Succesul pe care l-a avut concursul de schițe și nuvele științifico-fantastice organizat de revista „Știință și Tehnică" și cererile mereu crescînde ale cititorilor au arătat necesitatea unei colecții în care să se tipărească astfel de lucrări.

In cadrul acestei colecții: al cărui prim număr a apărut, vor fi editate nuvele, povestiri sau romane cu caracter științifico-fantastic.

Urmărind întîmplările extraordinare ale eroilor care, învingînd mii de dificultăți cuceresc culmile inaccesibile, pătrund în adîncul vulcanilor, plutesc pe munți de gheață sau zboară pe nave interastrale, cititorii noștri vor trăi alături de ei, vor cunoaște măreția ideilor creatoare și puterea gîndirii umane.

Colecția are drept scop să cultive la cititorii săi dragostea față de știință, curajul și perseverența necesară oricăror mari înfăptuiri.

Rugăm pe cititorii noștri să ne scrie impresiile lor despre lucrările care vor apare în cadrul „Colecției povestiri științifico-fantastice". De asemenea îi rugăm să ne trimită sugestiile lor și preferințele pe care le au.

Adresa noastră este: Bucureşti, Raionul I. V. Stalin, Casa Scînteii, Piața Scînteii Nr. 1. Redacția Revistei „Știință și Tehnică".

★

METEORITUL DE AUR

Povestire științifico-fantastică

de Octavian SAVA

Capitolul I

PROFESORUL DE GEOGRAFIE

Nu prea înalt, cu un păr bogat, alb strălucitor, contrastînd cu pielea arămie a feței, profesorul meu își dezmințea vîrsta prin mișcările sale suple și neobișnuit de vii. Avea un cap frumos, cu trăsături regulate, sculptate parcă în piatră de un meșter iscusit. Gîtul său puternic și musculos nu suporta niciodată strînsoarea gulerului, purtat întotdeauna desfăcut. Ochii, de o culoare nedefinită între căprui și verde, îi erau luminați adesea de o scînteie vioaie de ironie care îl întinerea și mai mult. Intr-un cuvînt, nimic nu te făcea să-i dai cei 67 de ani pe care îi avea în realitate.

Studentele anului III erau în bloc îndrăgostite de el, spre nefericirea noastră, a colegilor lor mai tineri dar mai puțin interesanți.

De fapt și noi studenții îl admiram mult. Ne plăcea felul colorat, viu, captivant în care își preda lecțiile. Imaginile pe care le folosea erau totdeauna pline de poezie. La cursul lui căpătam nostalgia țărmurilor îndepărtate și necunoscute. Străbăteam emoționați misterioasele păduri neumblate, mările înspumate de furtuni, tăcerea deșerturilor fără margini. Auzeam vuietul marilor orașe industriale, respirația regulată și rapidă a trenurilor care gonesc neobosite de-a lungul și de-a latul planetei.

Coboram, alături de minerii obosiți și palizi, în adîncul tainic al minelor și urcam în birourile somptuoase ale marilor trusturi imperialiste, unde asistam indignați cum, în jocul ametitor al devidendelor, se instalează sau se răstoarnă guverne, se stabilesc bugete de război și se încearcă a se hotărî destinele continentelor.

In însuși felul cum ne îmbrăcam căutam să-l imităm pe profesor. Nici unul dintre studenți nu mai purta cravată și chiar iarna pe gerul cel mai cumplit umblam cu gulerele larg desfăcute.

Despre Ion Spineanu circulau o mulțime de legende:

— A umblat prin toată lumea! spuneau unii. In casă are o mulțime de trofee de animale exotice. El cu mîna lui le-a împușcat, adăugau alții.

Se întîmpla, la curs, atunci cînd profesorul descria vreun colț îndepărtat al lumii, cîte o studentă mai îndrăzneață să se ridice în picioare și să întrebe cu glasul puțin tremurat:

— Ați fost chiar dumneavoastră acolo, tovarășe profesor?

Spineanu zîmbea aproape vizibil şi răspundea pe un ton uşor caustic.

— Asta n-are nici o legătură cu lecţia noastră! După ce veţi învăţa tot ce v-am predat o să-mi cereţi şi amănunte suplimentare.

Studenta se roşea pînă în albul ochilor, se aşeza trîntind banca şi îşi punea în gînd să nu-l mai iubească pe omul acesta atît de urîcios şi îngîmfat.

Mă simţeam bucuros că-l înţeleg. În austeritatea cu care vorbea despre el însuşi, eu nu vedeam dispreţ faţă de studenţi, ci un semn al modestiei. Şi pentru asta mi-era drag.

Îndată după examenul de stat, am avut surpriza să fiu numit asistent la catedra profesorului Spineanu. De bucurie, nici nu-mi venea să cred. Mai tîrziu am aflat că el însuşi mă ceruse şi m-am simţit foarte mîndru de această dovadă de încredere.

Cînd m-am prezentat emoţionat la cabinetul său de lucru ca să-i mulţumesc, profesorul mă primi foarte vesel:

— Acum îţi vine uşor să-mi mulţumeşti! Să vedem dacă n-o să-ţi pară rău atunci cînd o să te pun să stai cîte o noapte întreagă şi să desenezi hărţi.

— Vă stau la dispoziţie! făcui eu zîmbind.

— Foarte bine! Atunci să începem chiar din clipa asta. **Ars longa, vita brevis** — spunea Hipocrat. Arta e lungă, viaţa e scurtă.

— Vă făgăduiesc că alături de dumneavoastră o să-mi însuşesc **„de omni re scibili, et quibusdam aliis"** [1].

Spineanu mă privi mirat:

— Cunoşti latina? întrebă el.

— Oarecum. Din liceu.

— Curios! În liceu se învăţa latina 5 ani ca s-o uiţi a doua zi după bacalaureat. Eu am învăţat-o abia după ce am terminat universitatea. E un exerciţiu mintal foarte interesant şi folositor. Îţi propun însă să nu mai folosim niciodată citate latineşti. E o treabă de snobi! Cînd sînt inteligente merită să le traducem în romîneşte, iar cînd nu sînt, nu merită să le rostim nici în limba lor de baştină.

— Şi acum, spuse el Să trecem la treabă! Vei fi deci unul din asistenţii mei.

Chiar din ziua aceea îmi dădu de făcut zeci de treburi: hărţi de consultat, cursuri şi comunicări de pregătit, scheme de desenat. Rămîneam de obicei peste orele obişnuite ale programului, dar aveam bucuria că el se afla mereu lîngă mine. Se apleca peste umărul meu şi privea încruntat ceea ce făceam. Cînd era mulţumit nu-mi spunea nimic, tăcea şi pe buze îi înflorea surîsul lui abia vizibil.

Dacă nu-i plăcea, începea să strige de se cutremurau geamurile.

Omul care la cursuri şi seminarii părea cel mai calm din lume, în intimitate se dovedea mai teribil decît un vulcan în erupţie.

În primul moment, aţîţat de tăcerea mea, căci nu-i răspundeam niciodată, i se umflau vinele gîtului iar vocea îi devenea tunătoare:

— Nu răspunzi! Nu te învredniceşti măcar să-ţi recunoşti greşeala!

După cîteva minute însă vulcanul se potolea iar din flăcările, scînteile şi lava erupţiei nu mai rămînea decît fumul subţire al ti-

[1] Toate lucrurile cîte se pot şti şi chiar mai mult. Faimoasă deviză a lui Pic de la Mirandole, vestit savant italian (1463—1494) care pretindea că are o memorie neîntrecută.

garetei pe care şi-o aprindea calm ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Complet îmblînzit, începea să-mi explice pe îndelete de ce credea el că greşisem şi ce trebuia să îndrept.

Încet, încet, s-a obişnuit cu mine. Striga tot mai rar iar cîteodată, ca din întîmplare, îmi spunea :

— Dumneata ai stofă de savant ! Numai vezi să nu se mototolească prea rapid !

După un an de zile mi se părea că lucrez de cînd lumea cu profesorul Spineanu. Ajunsesem să ne înţelegem din ochi, fără să ne spunem un cuvînt. Despre trecutul său însă nu-mi vorbise niciodată. Nu-mi spusese nici pe unde călătorise, nici ce ţări văzuse. Acest subiect părea că-l îngropase, pentru totdeauna, undeva într-un colţ ascuns al amintirilor pe care nu mai voia să le aducă niciodată la lumină.

Intr-o seară de toamnă timpurie se pornise o ploaie cu stropi mici şi deşi. Un frig pătrunzător prevestea o iarnă lungă şi grea. Cum venisem de dimineaţă subţire îmbrăcat, am rămas la facultate să aştept oprirea ploii.

Nici Spineanu nu plecase. Auzindu-mi paşii pe coridor deschise uşa cabinetului său şi mă chemă înăuntru. Arăta foarte obosit. Ochii roşii de nesomn i se înfundaseră în orbite. Mîinile îi tremurau. Se trînti gemînd într-un fotoliu.

— Am îmbătrînit, murmură el înăbuşit.

— Dumneavoastră ? Sînteţi mai tînăr decît mulţi oameni la 20 de ani. Poate vă simţiţi prost din cauza vremii astea păcătoase. Poate reumatismul...

— Nu, nu, mă întrerupse el. Eu n-am reumatism. Îmbătrînesc. O să sfîrşesc curînd.

— Goniţi presimţirile astea negre ! protestai eu. Nu-şi au nici un rost.

— Nu, crede-mă ! Îmi cunosc bine trupul ! Ştiu exact cîte parale face. Eu nu sînt dintre cei care se prăbuşesc cu încetul. La mine, e deajuns o dată să scîrţîie ceva ca să se ştie că mi se apropie sorocul. De altfel sînt pregătit. Îmi pare doar rău că n-o să mai pot munci. Şi sînt încă atîtea de făcut !

Înfăţişarea lui posomorîtă mă sperie. Ochii lui, atît de luminoşi de obicei, erau acum trişti. Citeam în ei un chin fără margini. Încercai să-l încurajez.

— Dar veţi munci încă mulţi ani ! Cu vigoarea dumneavoastră, cu vioiciunea de care daţi dovadă, este cu neputinţă să mă convingeţi că aţi îmbătrînit. Un om ca dumneavoastră nu îmbătrîneşte niciodată.

— Iartă-mă, dar nu sînt o excepţie, încercă Spineanu să glumească. Nu contrazic cu nimic dialectica naturii. Îmbătrînirea mea e cît se poate de normală.

Începu să zîmbească. Zîmbetul era cel obişnuit. Dar acum părea îndurerat, chinuit. Pielea arămie a obrazului se încreţise parcă dintr-o dată şi îşi pierduse luciul.

— Îmi pare mai ales rău de prima mea lucrare începută încă în anii studenţiei. Nu mi-au fost de ajuns cei 67 de ani ai vieţii ca s-o pot duce la bun sfîrşit. Păcat ! N-aş fi vrut să închid ochii înainte de a-i fi lămurit toate tainele. Am început-o cu 40 de ani în urmă. Eram foarte tînăr pe atunci. Iată, acum sînt bătrîn şi mai am încă atîtea probleme de lămurit în legătură cu ea.

Profesorul își șterse cu batista fruntea îmbrobonată de sudoare și apoi continuă.

— Ești asistentul meu cel mai apropiat. După moartea mea vei pune ordine în hîrtiile pe care le voi lăsa. Ți-aș fi recunoscător dacă o să duci dumneata mai departe cercetările mele asupra meteoritului de aur.

— Dar nu știu nimic despre un astfel de meteorit, bolborosii eu.

— Ai să afli chiar în noaptea asta. E o poveste lungă și destul de încîlcită. Dacă nu ești prea obosit ca să asculți, o pot începe chiar acum.

— Sînt nerăbdător să vă ascult! i-am răspuns eu. Cît despre oboseală, mi-a trecut, fiți sigur.

Profesorul se ghemui mai adînc în fotoliul său. Imi ceru o hartă veche a Africii care se afla pe biroul său, o netezi pe genunchi și arătîndu-mi un punct din apropierea ecuatorului, mă întrebă:

— Ai auzit vreodată de pustiul Bisstung?

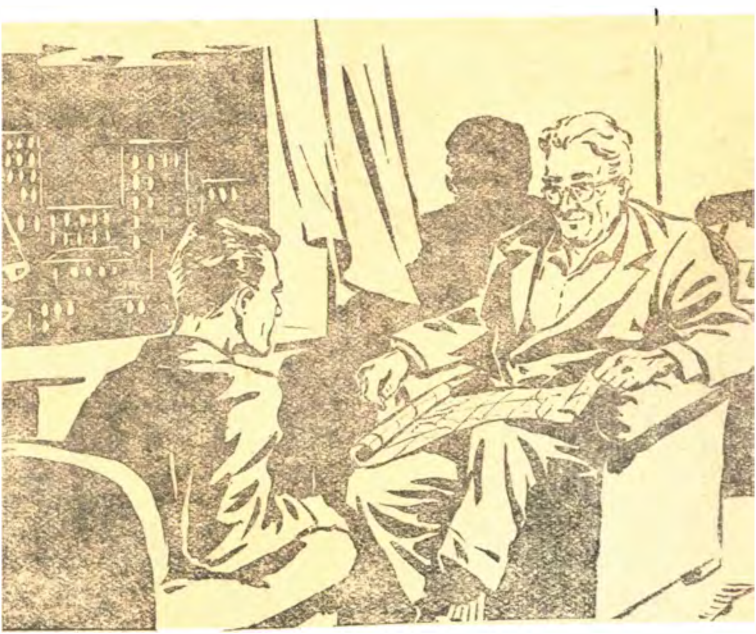
Am stat o clipă pe gînduri și apoi am răspuns sigur pe mine:

— Da, e un pustiu ciudat din Congo belgian.

— De ce ți se pare ciudat? Nu e un pustiu ca oricare altul?

— Nu! Nu cunosc nici un alt pustiu în regiunea ecuatorială. Deșerturile nu fac bună tovărășie cu vînturile alizee și nici cu ploile cotidiene.

— Da, ai dreptate, murmură profesorul. Nu mai există nicăieri pe glob un loc ca Bisstung. In jurul acestui pustiu misterios se întinde fără margini, jungla nestrăbătută, păduri neatinse, o lume care freamătă de viață. Animale mari și mici mișună, se zbat, se luptă, se urmăresc prin tufișuri; copacii seculari își desfășoară mîndri și nesupuși coroanele gigantice ca niște cupole de catedrală;

lianele urcă mlădioase pînă aproape de cer şi la numai cîţiva paşi de această lume agitată, clocotitoare, moartea şi-a întins aripa peste sute de kilometri pătraţi. De ce? Cum? Nimeni n-a putut răspunde!

— Poate un vulcan? O erupţie puternică a acoperit totul cu lavă, încercai eu să găsesc o explicaţie.

Profesorul mă privi în tăcere. Clătină din cap şi răspunse:

— Nu, lanţul munţilor vulcanici se întinde mult mai la vest.

— Şi atunci care poate fi cauza? întrebai eu.

— Dacă aş putea fi sigur că ipoteza mea e justă, spuse profesorul cu un zîmbet trist, atunci chiar că aş muri liniştit. Acum 40 de ani, cînd am fost în Africa ecuatorială, pustiul Bisstung nu exista. În locul lui se întindea jungla. Dar o junglă neobişnuită cum nu mai întîlnisem nicăieri şi cum probabil nimeni nu va mai vedea vreodată. Această junglă a pierit într-o singură noapte, deşi n-a avut loc nici o erupţie vulcanică, nici un cutremur, nici o surpare de teren.

— Miracole nu există, exclamai eu. Cum se poate să dispară o junglă într-o singură noapte?

Cu ochii aţintiţi afară pe fereastră căutînd parcă să revadă, acolo în întuneric, nişte întîmplări petrecute cu mulţi ani în urmă, profesorul spuse rar ca şi cum şi-ar fi măsurat fiecare cuvînt.

— Am asistat la naşterea pustiului Bisstung. O naştere înconjurată de nelămurite semne de întrebare, o naştere dramatică care a lăsat timp îndelungat o rană nevindecată pe trupul verde al junglei ecuatoriale. Multe vieţi s-au curmat atunci, multe patimi fierbinţi au fost potolite odată pentru totdeauna în sfîşietoarea tragedie care a avut drept decor pădurile din inima Africii. Din cîţi martori au fost acolo, în vremea aceea, eu sînt singurul care i-am pătruns întrucîtva taina cumplită. 40 de ani de frămîntări, de muncă necurmată, de căutări, de speranţă şi de deznădejde, au fost preţul cu care am plătit smulgerea tainei. În noaptea asta îţi voi împărtăşi şi ţie tot ceea ce am aflat. Sînt singurul om de pe lume care cunoaşte o parte din secretul meteoritului de aur. În noaptea asta tu vei deveni al doilea...

Capitolul II

LEGENDA ARABĂ

— Nisipurile fierbinţi ale Africii, îşi începu profesorul Spineanu povestirea, au fost leagănul multor legende. După peregrinările fără de sfîrşit printre dunele încinse de soare, beduinii însetaţi, cu ochii înroşiţi de scînteierile orbitoare ale nisipului, descalecă cu un strigăt de bucurie la umbra răcoroasă a oazelor. După ce-şi potolesc setea şi mulţumesc lui Allah că i-a trecut cu bine prin toate primejdiile pustiului, încep să-şi povestească legende pline de farmec. În ele viaţa se arată mai uşoară, pustiul, deşi bîntuit de duhuri rele, nu mai este atît de trist, oazele se înmulţesc, palatele albe cu grădini răcoroase răsar la tot pasul.

Între aceste legende, la umbra oazelor cu apă limpede şi curmali, se povesteşte şi de istoria minunată a unei pietre de aur, pe care Allah a aruncat-o în mijlocul Africii. Nenumăraţi tineri

neînfricaţi, prinţi de neam şi şeici puternici au pornit s-o caute dar nici unul nu s-a mai întors viu.

— Nu e cumva vorba de Kaaba? am întrebat eu.

— O, nu! rîse Spineanu. Kaaba nu este o legendă, ci un meteorit adevărat, căzut la Mecca, în Arabia. Mahomedanii îl socotesc sfînt. Din alb ca laptele, spun ei, s-a făcut negru, căci l-au înnegrit păcatele oamenilor. Visul oricărui mahomedan cucernic este să ajungă măcar o dată la Mecca, să înconjoare de 7 ori cubul de zidărie înăuntrul căreia se află meteoritul şi să atingă de fiecare dată piatra sfîntă. De altfel cred că le ştii toate astea?

— Da, le ştiu!

Profesorul începu să tuşească.

— Deschide te rog fereastra, mă înăbuş în aerul ăsta închis.

Deschisei de îndată geamurile înalte ale cabinetului. O boare rece năvăli în încăpere, răscolind hîrtiile de pe birou.

Profesorul trase adînc aerul rece în plămîni şi îşi continuă povestirea.

— Kaaba a căzut la Mecca. Cît despre meteoritul de aur, legenda povesteşte că s-ar fi prăbuşit undeva prin centrul Africii.

— Şi există vreun miez de adevăr în povestirea asta?

— Pînă în zorii zilei, vei afla totul! În orice caz trebuie să ştii de la început că mulţi europeni au crezut în adevărul acestei legende. Un meteorit uriaş, cu totul şi cu totul din aur, nu este un lucru de lepădat. Valoarea de nepreţuit a comorii atrăgea pe mulţi exploratori şi aventurieri către adîncurile neumblate ale junglelor ecuatoriale.

La urma urmelor nu era pentru întîia oară cînd un european se îmbogăţea pe neaşteptate în Africa. De pildă, la Lüderitz, pe coasta sud-vestică a continentului negru, trăise un şef de gară, pe nume Stauch, un om simplu, a cărui misiune era să controleze dacă şinele de cale ferată de curînd instalate de către o companie germană se aflau în bună stare.

Într-o zi, la acest şef de gară veni un negru Bantu cu nişte pietre.

— Domnule şef, sînt diamante, spuse negrul.

— De unde ştii?

— Pentru că am lucrat în minele de la Kimberley în sud.

Puţin după aceasta Stauch nu se mai îngriji de şine. Devenise acţionarul principal al unui uriaş consorţiu de diamante. Ce s-a întîmplat însă cu negrul care i-a arătat primele pietre preţioase, asta nu se mai ştie!

Mulţi dintre exploratorii care plecaseră în căutarea meteoritului visau să aibă norocul lui Stauch. Dar petele albe de pe hărţile Africii centrale, care indicau locurile încă necercetate, dispăreau rînd pe rînd, fără să apară măcar o urmă a meteoritului legendar.

Mai rămăseseră doar cîteva locuri neexplorate, în apropierea ecuatorului.

În anul 1900, o expediţie condusă de colonelul englez Arthur Smith, urcă de-a lungul fluviului Congo, cu misiunea de a cerceta şi aceste regiuni. Ispititoarea şi perfida junglă, lăsă expediţia să înainteze nestînjenită cîteva zeci de kilometri, apoi i se închise în urmă pentru totdeauna, la fel cum se închisese în povestea lui Ali-Baba muntele fermecat tăinuitor de comori. Nici un om din expediţie nu se mai întoarse. Arthur Smith şi ai lui dispărură în taina pădurilor virgine. Această dispariţie stîrni mare vîlvă. Ziarele cerură cu vehe-

mentă organizarea unor echipe care să-l caute pe Smith. Cu două decenii în urmă, exploratorul Livingstone, dispărut în condiţii asemănătoare, fusese regăsit de ziaristul şi călătorul englez Stanley. De ce n-ar fi fost posibil să fie regăsit şi Smith?

Ziariştii însă, îşi goliră cerneala din călimări pe degeaba. Interese superioare dictau ca nici o expediţie să nu pornească în ajutorul lui Smith. Cel mai înverşunat în această privinţă era Kaizerul Wilhelm II, împăratul Germaniei. Germanii ocupaseră mai de mult Africa de sud-vest bogată în mine de diamant şi nădăjduiau să pună mîna şi pe Congo. De aceea nu vedeau cu ochi buni pe exploratorii englezi care pătrundeau prea adînc în Africa ecuatorială.

Belgienii o luară însă şi înaintea Kaizerului şi înaintea englezilor. Leopold al II-lea, regele Belgiei, întemeie o societate de cercetări geografice aparent numai cu scopuri ştiinţifice. Această societate instală în Congo companii puternice care făceau comerţ cu fildeş, lemn de abanos, fructe, minereuri şi cauciuc.

Curînd, Congo fu decretat regat independent, iar coroana regală i se oferi lui Leopold al II-lea, care şi-o pune pe cap fără prea multe nazuri. Pădurile produceau cauciuc din belşug, îmbogăţind repede pe proprietarii lor. Treaba merse de minune, pînă cînd în 1908 acţiunile cauciucului din Congo scăzură vertiginos. Pe glob apăruse o altă mare producătoare: Malaya. Leopold se pomeni pe neaşteptate cu visteria goală. Şi atunci, în desperare de cauză, recurse la un gest „plin de generozitate". Dărui Belgiei teritoriul Congo, pînă atunci regatul său personal. Regele nu făcuse astfel o afacere prea proastă. Dimpotrivă. Parlamentul belgian se văzu nevoit să voteze nişte credite destul de umflate pentru Africa, credite care-l îmbogăţiră din nou.

În acest mod Congo — trecut în toate tratatele internaţionale drept un stat „independent şi pe vecie neutru" — se transformă într-o colonie a regatului belgian, regat unde domnea, desigur, tot Leopold al II-lea.

Supuşii africani ai regelui, habar nu avură însă de această schimbare atît de importantă. Nu-i întrebase de altfel nimeni, dacă sînt sau nu de acord cu ea.

Doi ani mai tîrziu, în 1910, o nouă expediţie condusă de maiorul belgian Alfred Rosechamp căpătă misiunea să plece pe urmele lui Smith şi să exploreze teritoriile din preajma ecuatorului aparţinînd noului rege al Belgiei, Albert I.

Capitolul III

UN CONCURS CU PROBE GRELE

În vremea aceea eram student la universitatea din Bruxelles. Într-o zi, un coleg, Bernard Eisler, năvăli în cămăruţa mea aflată sus, la mansarda unei clădiri vechi şi înalte, cu acoperiş ascuţit, cum sînt mai toate casele bătrînului oraş flamand.

— Ai auzit? îmi strigă colegul din uşă. Expediţia Rosechamp caută un geograf care să întocmească hărţile noilor regiuni.

— Ei şi? răspunsei eu fără să mă tulbur. Crezi c-or să aleagă pe unul ca noi? O să plece vreun domn onorabil, membru al societăţii de geografie.

— Nu, că e un drum greu de făcut! N-au nevoie de un ramolit. Vor un om tînăr. S-a instituit şi un concurs.

— Şi care sînt probele?

— A, nu-s grele! In primul rînd întocmirea de hărţi topografice.

— Asta ştim să facem! Altceva ce vor?

— Mă rog, să cunoşti tot ce trebuie să cunoască un geograf.

— Şi aci stăm bine. Alte probe mai sînt?

— Da. Un examen medical, o probă de călărie şi una de tir cu puşca şi cu revolverul.

Aci colegul meu se opri cu un aer trist dar foarte comic.

— Ce fac? murmură el. Cum particip eu la proba de tir? Miop cum sînt, pot confunda o zebră cu un om în pijama...

Am început să rîd. De examenul medical nu-mi era teamă. Eram destul de voinic. Aveam muşchi puternici, antrenaţi în sport. In ţară, mersesem adesea cu tata şi cu prietenii lui la vînătoare şi devenisem un ţintaş încercat. Ştiam să înot bine şi călăream pe deşelate ca indienii.

— Alte probe se mai cer? întrebai eu.

— Da, răspunse colegul meu oftînd din adîncul pieptului. Peste toate astea mai vor şi cunoştinţe de dialect bantu. De unde naiba să cunoşti limba acestor sălbatici?

— Cînd are loc concursul? întrebai eu.

— Peste o săptămînă.

— Ei află domnule, că într-o săptămînă o să vorbesc limba bantu ca un negru. Nici n-o să mă poţi deosebi de un băştinaş african. Ai să vezi!

În clipa aceea uitasem că pentru mine concursul mai prezenta o condiţie, pe care mi-era cu neputinţă s-o îndeplinesc: cetăţenia belgiană. Autorităţile belgiene aveau să respingă de la început pe oricare străin doritor să participe la expediţie. De acest lucru însă aveam să-mi dau seama abia peste o săptămînă...

Cele 7 zile şi nopţi care mă despărţeau de concurs le-am închinat studiului limbii bantu. Intîmpinam greutăţi mai serioase în ceea ce priveşte pronunţia. In schimb, n-aveam de învăţat nici un fel de reguli gramaticale, pentru simplul motiv că astfel de reguli nu fuseseră stabilite încă de nimeni. Cît despre scrierea bantu, cu ea mă descurcam şi mai uşor; o astfel de scriere nu exista. Milioane de negri vorbesc o limbă care nu se poate transmite decît prin viu grai.

După o săptămînă de muncă pe brînci, îmi însuşisem un vocabular de aproape două mii de cuvinte, ceea ce pentru o limbă primitivă înseamnă destul de mult. In schimb arătam ca o fantomă. Devenisem palid şi scofîlcit, cu cearcăne adînci în jurul ochilor şi fu cît pe aci să mă trezesc respins la examenul medical, unde mai fuseseră trîntiţi încă 12 din cei 40 de tineri cîţi candidaseră pentru locul de geograf în expediţia Rosechamp.

In ziua concursului, cu inima cît un purece, după ce pentru ridicarea moralului, Bernard Eisler îmi dădu să beau o ceaşcă mare de cafea neagră fierbinte, m-am prezentat la Palatul societăţii de geografie. Comisia luase loc în sala de conferinţe. La intrare alţi 15 candidaţi aşteptau ca şi mine să le vină rîndul să fie examinaţi.

In sfîrşit, bătrînul uşier strigă şi numele meu. Mi s-a oprit inima în loc. Mi-am vîrît mîinile în buzunarele hainei ca să nu se vadă că-mi tremură şi am intrat cu paşi mari în sală.

Şeful comisiei era Rosechamp. Stătea la mijlocul mesei în formă de potcoavă acoperită cu catifea liliachie. În dreapta şi în stînga lui luaseră loc cîţiva profesori. Pe unii îi cunoşteam de la cursuri. Toţi îşi luaseră nişte figuri severe şi păreau foarte preocupaţi de misiunea lor. Numai Rosechamp avea un aer plictisit şi absent. Stătea tolănit în fotoliul său, cu ochii pe jumătate închişi şi cu picioarele lungi întinse sub masă Faţa mare şi grasă, proaspăt bărbierită cu colţurile gurii atîrnînd în jos, exprima o nepăsare totală.

Mai tîrziu aveam să-mi dau seama că îndărătul acestei figuri de om' leneş şi indolent se ascundea o mare energie, o voinţă fără margini. Complet lipsit de scrupule realiza tot ce îşi punea în cap, fără să ţină seama de piedici, învingînd orice fel de greutăţi, călcînd fără să şovăie peste vieţile oamenilor. Nimic nu putea sta în calea maiorului Rosechamp.

Mai tîrziu, nu odată l-am auzit afirmînd că şi-a însuşit principiul lui Niccolo Machiaveli, subtilul diplomat şi filozof italian din vremea renaşterii : **„E mai bine să faci şi să te căieşti, decît să nu faci şi să te căieşti"** !

Cu ani în urmă, la începutul carierii militare în colonii, cîţiva adversari îl reclamaseră la Bruxelles cum că ar fi fost amestecat într-o afacere nu tocmai curată de „negoţ de abanos" cum fusese poreclit comerţul de sclavi. De îndată ce aflase de această reclamaţie, Rosechamp luase în grabă vaporul şi se întorsese în patrie. Cu cine a vorbit, ce argumente a adus nu se va şti, probabil, niciodată. Cert este însă faptul că, două luni mai tîrziu, fu înălţat la gradul de locotenent şi numit într-o funcţie importantă tot în Africa.

Adversarii lui, abia atunci aveau să afle ce înseamnă răzbunarea lui Rosechamp. Două presupuse răscoale ale indienilor izbucniră simultan în două localităţi diferite din Congo. Funcţionarii albi fură măcelăriţi pînă la unul. Erau chiar aceia care depuseseră reclamaţie.

La Leopoldville se vorbea că Rosechamp n-ar fi fost străin de aceste aşa-zise răscoale. Cu toate acestea, guvernul belgian îl însărcină pe el cu conducerea operaţiunilor de represiune. Rosechamp se purta cu o cruzime înspăimîntătoare. În cîteva zile el rase de pe suprafaţa pămîntului trei sate de negri şi împuşcă mai bine de patru sute de indigeni paşnici.

Pentru această acţiune „eroică" Rosechamp căpătă panglica albastră cu dungă neagră la mijloc a ordinului Leopold al II-lea.

„Este mai bine să faci şi să te căieşti, decît să nu faci şi să te căieşti"...

În răstimpurile cînd nu i se cerea o activitate deosebită, Alfred Rosechamp se arunca plin de voluptate în braţele lenei. Putea să stea ore întregi nemişcat, cu pleoapele pe jumătate închise, într-o stare de semi-somnolenţă, părînd cu totul nepăsător la ce se petrecea în jurul lui.

La fel se întîmpla şi în ziua examenului meu. Văzîndu-l pe maior ai fi putut paria o mie contra unu că doarme dus. De fapt el asculta cu mare atenţie răspunsurile candidaţilor, căutînd un geograf cît mai iscusit pentru expediţie. De altfel, cei mai mulţi dintre cei prezentaţi la examen fură respinşi de la primele întrebări. Numele meu începînd cu litera S, am fost ascultat printre ultimii.

— Numele dv. ? mă întrebă cu un glas gutural secretarul comisiei.

— Ion Spineanu.

— Cum? făcu secretarul, căruia i se păruse probabil că nu-mi auzise bine numele.

— Ion Spineanu.

Sprîncenele subțiri și roșcovane ale secretarului se arcuiră mirate, formînd două semne de întrebare așezate față în față.

— Dar ce naționalitate ai dumneata?

— Sînt romîn.

Cred că nici dacă aș fi spus că am coborît din Marte, tot nu s-ar fi produs atîta nedumerire și freamăt printre onor membrii comisiei. Buzele se țuguiră, capetele pleșuve se aplecară unele către altele, urechile se lungiră pentru a prinde mai bine șoaptele vecinilor. Toată lumea vorbea, gesticula, se agita, se încrunta, se contrazicea.

După ce schimbă cîteva păreri cu ceilalți membri ai comisiei, secretarul se apropie de maior și-i șopti la ureche destul de tare însă ca să-l trezească din toropeală, faptul extraordinar că eram de altă naționalitate decît cea belgiană.

— E romîn, domnule maior. Un străin. Ce facem? Îl mai ascultăm?

Fără să-și deschidă pleoapele maiorul binevoi să răspundă scurt:

— Ascultați-l! Tot o să cadă!

Începură întrebările. Plouau din toate părțile, izbucnite parcă din nenumărate mitraliere, împresurîndu-mă, strivindu-mă, căutînd să mă doboare.

După o oră și jumătate de asalt neîntrerupt, obosit și eu, obosită și comisia, am încheiat armistițiu. Ambele tabere arătau ca după o luptă grea și sîngeroasă. Pe frunțile combatanților, broboanele de sudoare alunecau de-a dura ca pe un tobogan.

Răspunsesem perfect la toate întrebările, chiar și la cele mai năstrușnice, puse dinadins ca să mă încurce. Acum zîmbeam triumfător și ostenit. Semnalul de încetarea focului îl dăduse chiar Rosechamp.

— De ajuns cu întrebările, domnilor, spusese el. Apoi mi se adresă mie, deschizînd pentru prima dată de la începutul examenului pleoapele gălbui și privindu-mă drept în ochi. Sper ca la probele sportive o să te comporți mai slab, spuse el răspicat. N-am nici un chef să plec în căutarea meteoritului de aur însoțit de un barbar. Sînt destui în Africa!

„Măgulitoarele“ cuvinte la adresa naționalității mele nu m-au putut lăsa rece. Căutînd totuși să mă stăpînesc, i-am răspuns cu o prefăcută politețe:

— Dacă nu mă înșel „barbarul“ din fața dv. este unul dintre aceia care a trecut examenul teoretic, spre deosebire de cei mai mulți dintre „civilizații“ săi colegi. Nădăjduiesc că nici la proba sportivă să nu rămîn mai prejos, deși se pare că acest lucru nu v-ar procura nici o plăcere.

Rosechamp nu catadixi să-mi răspundă...

A doua zi, comisia și candidații se întîlniră din nou, de astă dată pe hipodrom, unde urmau să aibă loc probele de călărie și de tir.

Era o zi noroasă. Soarele se zbătea zadarnic să-și facă loc printre negurile care-l împresurau. Fața lui rotundă și palidă semăna cu capul unui om care se îneacă și care încearcă cu desperare să se ridice la suprafața apei, dar nu izbutește.

Neplăcută zi pentru examen.

De dimineață plouase. Lipsit de căldura soarelui, pămîntul nu se zbicise încă. Hipodromul răscolit de stropii grei de ploaie era numai noroi și gropi pline cu apă. Nu era glumă să călărești prin astfel de hîrtoape.

Bernard Eisler venise să asiste și el la examen. Bietul om, miop cum era, nici nu se gîndise să participe la concurs.

— Ce zici, mă întrebă el. Au rămas numai cinci candidați. Mai ai speranțe?

— Te cred! Altfel nu m-aș afla acum aici.

— Ești optimist! Se vede că nu știi cine se numără printre cei cinci aleși. Il vezi pe tînărul acela blond? Ei bine, află că e fiul ministrului marinei și pe deasupra și un călăreț neîntrecut. Cu o astfel de concurență, e destul de dificil să-ți mai păstrezi speranțele intacte.

Intr-adevăr, în clipa aceea un tînăr blond, înalt, cu trupul zvelt, îmbrăcat într-un impecabil costum de călărie cu cizme lucitoare de lac se apropie cu pași elastici de tribuna unde luase loc comisia. Scoțîndu-și jobenul cu un gest plin de grație, se înclină respectuos salutînd pe distinșii profesori. Apoi apucînd căpăstrul armăsarului pur sînge pe care i-l adusese un servitor, sări ușor în șea. Un pinten înfipt în coapsă și nobilul animal își plecă și el în semn de salut capul frumos cu coama strălucitoare tunsă scurt.

Domnii gravi din tribună izbucniră în aplauze zgomotoase:

— Bravo, monsieur Guy.

— Ești un călăreț desăvîrșit!

— Și tatăl dumitale cînd era tînăr călărea la fel de încîntător. Bravo... Bravo!

— Ei ce zici? mă întrebă din nou Eisler. Am avut dreptate? Crezi! că mai ai vreo șansă?

— Da, cred, murmurai eu. Pînă acum am văzut numai o figură pe care orice cal bine dresat o poate executa cu ușurință. Să vedem ce face mai departe!

Monsieur Guy atinse ușor cu cravașa cu mîner de argint crupa pur sîngelui și-l așternu la trap. Gleznele fine și nervoase ale armăsarului, învelite în jambiere albe de piele, descriau arcuri elegante prin aer cu o regularitate aproape matematică. Drept, ținînd cu o mînă sigură frîul, monsieur Guy zîmbea mîndru de măiestria lui.

Noi aplauze îl răsplătiră pe călăreț.

Deodată, aplecîndu-se peste coama armăsarului, îi șopti ceva la ureche. Animalul își întinse botul și ridicîndu-se pe picioarele dinapoi făcu o săritură lungă în aer și o porni într-un galop nebunesc, zvîrlind în jur nenumărați stropi de noroi. Fără să încetinească o clipă galopul, se apropie vertiginos de obstacolul înalt aflat în partea opusă tribunei și cu mușchii încordați, cal și călăreț, formînd parcă un singur trup se avîntară deasupra lui. Picioarele fine și lungi ale splendidului animal trecură cu ușurință peste obstacol, fără să-l atingă. Apoi, îndreptîndu-se cu aceeași viteză către tribună, Guy își opri brusc calul și sărind jos din șea înlemni lîngă botul frumosului animal, așteptînd ca membrii comisiei să se arate mulțumiți de demonstrația sa.

Intr-adevăr aplauzele și ovațiile nu întîrziară:

— Bravo... Magnific... Extraordinar...

O doamnă corpolentă, cu o uriașă pălărie împodobită cu pene

de struț, făcea nenumărate bezele către tînărul și îndemînatecul călăreț, trimițîndu-i nenumărate sărutări. Era soția ministrului marinei, mama fericitului Guy. Această doamnă avea să-mi facă un mare serviciu, de care voi pomeni însă mai tîrziu.

Cînd veni și rîndul meu, spre stupoarea mea și a lui Eisler rîndașii aduseră cu mare greutate de la grajduri o iapă tînără, neagră ca tăciunele, care arăta o puternică stare de iritație. Sălbatică, ea dădea din copite, sforăia, mușca zăbala abia putînd fi ținută locului.

Cu ea trebuia să-mi fac demonstrația de călărie. Să încaleci un animal neîmblînzit care nu mai fusese călărit niciodată — veselă perspectivă! Tremurînd toată, cuprinsă parcă de friguri, iapa căuta să-și zvîrle din spate șaua. Era de așteptat că va suporta cu atît mai puțin un călăreț în spinare. Din cîteva salturi cel care ar fi îndrăznit să i se urce în șa ar fi fost proiectat în aer cu mare viteză și ar fi căzut nu tocmai pe moale.

— Sper să renunți la concurs, îmi șopti Eisler înspăimîntat.

— Ba nu! sună laconic răspunsul meu.

Din tribună, Rosechamp îmi făcu semn cu mîna înmănușată să încalec.

Mă apropiai de iapa nărăvașă, care își umpluse zăbala de spume și cerui rîndașilor să-mi întindă frîul și s-o ia repede din loc. Abia simții pielea subțire dar trainică a frîului în mînă, că făcîndu-mi vînt sării în scări și îmi înfipsei ambele mîini în coama lungă și mătăsoasă a neîmblînzitului animal.

Simțindu-mă în spate, iapa înnebunită zvîrli fulgerător copitele dindărăt în aer ca să mă dea peste cap. Dar strîngînd vîrtos coapsele, am izbutit să mă țin în șa. Iapa mai încercă de două ori aceeași mișcare dar văzînd că nu izbutește să mă arunce jos, începu să facă sărituri neregulate, să se aplece în lături, să dea din copite, doar, doar se va putea descotorosi de prezența mea nedorită. Din pricina atîtor zguduituri simții un gol cumplit în stomac și mi se făcu teamă

că-mi va veni rău. Tîmplele mi se zbăteau, urechile îmi țiuiau, mușchii coapselor mă dureau îngrozitor și amețit cum eram, aproape că nu mai vedeam nimic înaintea mea. Hipodrom, tribune, comisie se învîrteau într-un cerc nebunesc în jurul meu.

Dacă numai o clipă aș fi slăbit strînsoarea degetelor înfipte în coama animalului, eram pierdut!

Dar chiar în clipa cînd simții că nu mai pot lupta și eram gata să mă las în voia soartei, avui deodată senzația că mișcările iepei se domolesc. În bătălia ce se încinsese între mine și ea, învingător ieșisem eu.

De acum avea să facă tot ce voi dori eu. Conștiința izbînzii îmi redobîndi toate puterile.

Mi-am șters grăbit sudoarea de pe frunte cu mîneca hainei și înfigîndu-mi pintenii în coapsele sensibile ale iepei o îndemnai la galop. Avui numai timpul să-l aud pe Eisler strigînd:

— Bravo Spineanu parc-ai fi un indian!

Probabil că onorabilii membri ai comisiei nu observară grozava mea asemănare cu pieile roșii, pentru că nici unul nu binevoi să-mi arunce nici cel mai inofensiv cuvînt de încurajare. Lupta mea cu iapa nărăvașă îi lăsase complet nesimțitori.

Fără să mă simt deloc rănit în amorul meu propriu, mă pregăteam de cea de a doua încercare — săritura peste obstacol.

Dar îmblînzită, suportîndu-și cu resemnare călărețul din șa, iapa dovedi în schimb că-și pierduse curajul. Ajunsă lîngă obstacol, deși îi sîngerasem coapsele, ca s-o oblig să sară, se opri brusc și încercă să se întoarcă din drum. Am lăsat-o în voie cîțiva pași, apoi o mînai din nou către obstacol. Eram sigur că de astă dată va sări. Eroare! Urmașa lui Ducipal, celebrul tovarăș al tuturor peripețiilor lui Alexandru cel Mare, se dovedi mai încăpățînată decît însuși catîrul lui Sancho Panza. Exact în același loc unde se oprise prima dată stopă și acum.

Simțeam că-mi ies din sărite. M-am aplecat peste coamă și am mîngîiat-o pe gîtul lung, asudat, i-am șters botul plin de spumă și i-am dat să mănînce cîteva bucăți de zahăr pe care le aveam în buzunar, apoi ne-am îndepărtat cam o sută de metri de obstacol.

De aci am pornit iar în galop către gardul de frunziș mărginit cu apă.

Ajuns lîngă obstacol, am simțit că iapa are de gînd să se oprească. Dar de rîndul acesta pintenii și cravașa acționară fără milă.

Nechezînd cu desperare, animalul făcu un salt lung, mai puțin elegant desigur decît calul antrenat pe care-l călărise fiul ministrului, dar trecu pe deasupra obstacolului fără să clatine măcar o frunză.

Speriată ea însăși de propria ei îndrăzneală, iapa mai galopă cîțiva zeci de metri după care, blîndă, supusă, obosită și asudată o porni în trap către tribună.

Eisler fu singurul care aplaudă cînd ajunsei în dreptul comisiei și a candidaților. Ceilalți mă priviră reci, aproape dușmănoși.

Rosechamp mi se adresă cu o voce tărăgănată, plictisită.

— Vreau să-ți atrag atenția că ai încercat de două ori să sari peste obstacol și n-ai izbutit.

— Am avut un cal neîmblînzit, domnule maior. N-a mai fost călărit niciodată. Armăsarul domnului Guy de Goezdack are înalta

şcoală de dresură şi se vede cît colo că domnul Goedzack l-a mai călărit de multe ori. Ba cred că nu mă înşel atunci cînd afirm că este chiar proprietatea dumnealui.

— Asta nu e treaba dumitale, domnule Spineanu, sări unul din profesori, un om grăsuliu, cu obrajii roşii şi cu o scăfîrlie mai pleşuvă decît o bilă de biliard. Cum îţi permiţi să ponegreşti pe unul din colegii dumitale. Ţi s-au oferit şanse egale, deşi dumneata eşti un străin.

Rosechamp adăugă :

— Dacă-ţi permiţi încă o singură obrăznicie de acest fel, vei fi exclus din examen!

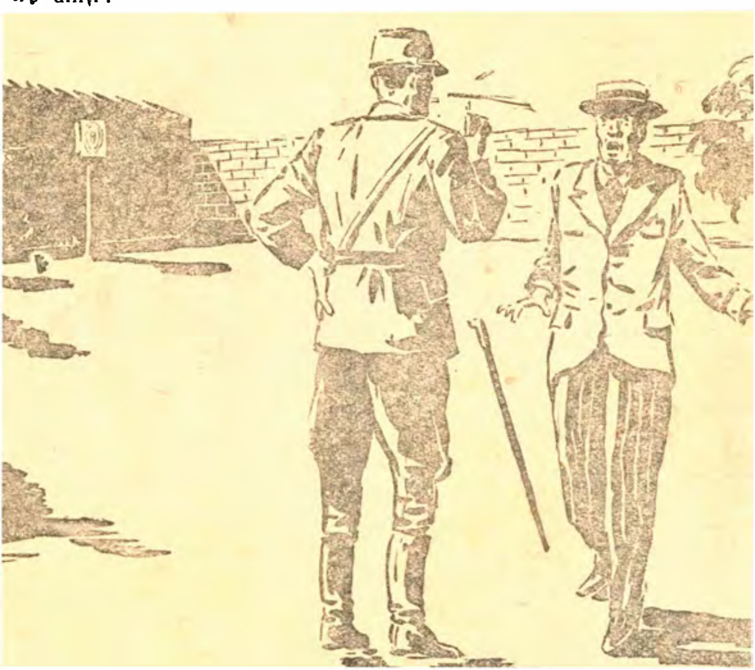
Începu şi proba de tir.

Guy de Goezdack se dovedi nu numai un călăreţ desăvîrşit, dar şi un ochitor perfect. Atît la pistol cît şi la arma de vînătoare dobîndi un număr maxim de puncte.

Turbam! Nu mai aveam nici o speranţă să cîştig concursul. Deodată văzîndu-l pe Rosechamp stînd cam la o sută de paşi depărtare de mine şi aprinzîndu-şi o ţigară, îmi veni în minte o idee năstruşnică. Am ridicat pistolul şi ochind repede, îi smulsei cu un glonte, trei sferturi din ţigară.

Unul din profesorii care se găseau în apropierea lui se îngălbeni şi fu cît pe aci să cadă jos leşinat. M-am aşteptat ca Rosechamp să sară cel puţin speriat înapoi. Dar maiorul, departe de a se arăta înspăimîntat, la fel de nepăsător şi de plictisit ca de obicei, îşi scoase cu două degete îngălbenite de tutun mucul sfîrtecat dintre buze, îl privi cîteva clipe cu atenţie şi apoi veni la mine.

Atunci i-am văzut pentru prima oară ochii. Deschisese în sfîrşit pleoapele în întregime şi fulgerîndu-mă cu privirea îmi spuse printre dinţi :

— Îmi plac bunii echitori, dar nu-i pot suferi pe cei prea îndrăzneți.

*

* *

A doua zi, la Societatea de geografie se afișează rezultatele concursului. Un singur nume figura pe hîrtia albă prinsă în două pioneze: Guy de Goedzack.

M-am întors acasă abătut și m-am trîntit în pat îmbrăcat. Mă simțeam rupt de oboseală. Toate idealurile mele de explorator se spulberaseră.

Nu știu cît timp am dormit. Dar dacă ar fi să-l cred pe Eisler am sforăit cam două zile și o noapte.

Tocmai visam că plutesc într-o pirogă pe fluviul Congo. Deodată mica mea ambarcațiune se împotmoli într-o insuliță. Lăsînd lucrurile în barcă, am coborît pe pămînt. Dar „pămîntul" se dovedi cam ciudat. Pe neașteptate începu să se miște, se ridică și o luă din loc clătinîndu-se. Nimerisem pe spinarea unui hipopotam. Cînd zgîlțîiturile deveniseră tot mai puternice și se însoțiră de răgetele monstrului mă trezii.

Eisler stătea aplecat asupra mea și mă zgîlțîia de zor scoțînd strigăte sălbatice pe care eu le luasem drept răgetele hipopotamului:

— Ce faci domnule? Dormi? Și Societatea de geografie te caută în tot orașul! zbieră colegul meu.

— Dar ce treabă are cu mine?

— Cum ce treabă? Auzi vorbă! Peste două zile pleci cu Rosechamp în Africa, să cauți meteoritul de aur.

— Fii serios domnule, nu-mi arde de glumă! Mai bine lasă-mă să dorm.

Și întorcîndu-i spatele încercai să-mi continui visul cu hipopotamul transformat în insulă. Dar Eisler nu mă lăsă. Mă răsuci din nou cu fața la el și strigă:

— Nu glumesc deloc! Îmbracă-te iute și prezintă-te la Societate. Lui Guy de Goedzack i-au interzis părinții să plece. Excelența sa ministrul marinei și mai ales soția sa, deși încîntați că odrasla lor a izbutit la examen și că e un călăreț atît de desăvîrșit, n-au nici o poftă să-l lase să fie păpat de vreun crocodil neobrăzat care habar nu are de bunele maniere, de respect și de ierarhie. Așa că cel ales să participe la expediție ești tu.

Am sărit din pat, mi-am turnat o cană de apă rece în cap și apucîndu-l pe Eisler de reverele hainei i-am poruncit:

— Mai spune-mi o dată! Dar mai rar și mai limpede!

Eisler îmi repetă totul de la început. Cum fusesem căutat de la Societate, cum aflase de la un amic al lui Guy de Goedzack că părinții lui îi interziseseră să plece în Africa. Pe măsură ce-l ascultam, urcam în al nouălea cer...

Îmbrăcîndu-mă la iuțeală, ne duserăm amîndoi la Societate unde spusele bunului meu coleg fură confirmate întocmai. Devenisem cel de al patrulea membru al expediției Alfred Rosechamp.

Seara, în timp ce de la fereastra mea se zăreau sclipind pînă departe luminile vechiului oraș belgian, am luat o foaie de hîrtie ca să-i scriu tatălui meu. Nu-i mai trimisesem de mult cîteva rînduri.

Am scris pînă noaptea tîrziu.

Cînd după cîţiva ani m-am întors în patrie, am găsit printre hîrtiile tatălui meu şi scrisoarea trimisă de mine.

Profesorul se ridică din fotoliu şi deschizînd unul din sertarele biroului său, răscoli printre hîrtii şi-mi întinse în sfîrşit o scrisoare îngălbenită de vreme.

Dragă tată,

Se împlinesc curînd trei ani de cînd nu ne-am văzut. Am un simţămînt de vinovăţie pentru că nu am ascultat de chemările tale şi în nici o vacanţă nu m-am reîntors în ţară. Mi-e foarte dor de tine, dar ce să fac? Am moştenit firea ta. Mă mînă dorinţa de a cunoaşte, de a vedea cît mai mult. Dorinţa asta mă arde, nu-mi dă linişte, mă face uneori uşuratic şi nestatornic. Simt în mine puteri nebănuite; cîteodată cred că aş putea într-adevăr să dezleg toate tainele naturii, să cunosc tot ce a adunat ştiinţa omenească şi chiar mai mult decît atît.

Acum plec în Africa să caut un meteorit de aur care poate nici nu există.

Cei mai mulţi dintre cei care au mai încercat să-l găsească au fost mînaţi de dorul de îmbogăţire. Nu ştiu de ce, dar nici nu mă gîndesc la un astfel de scop, deşi, slavă domnului, nu sînt bogat. Pe mine mă mînă în Africa acea dorinţă tulburătoare de care-ţi vorbeam. Vreau să lămuresc misterul meteoritului, să colind pămînturi necunoscute, să văd munţi, ape şi păduri nevăzute de nimeni. Să întocmesc hărţi, să cercetez fauna, să-mi bucur privirile cu coloritul florei sălbatice a ecuatorului, să îmbogăţesc ştiinţa cu noi descoperiri. Atîtea taine nedezlegate mă aşteaptă şi mă cheamă în desişul junglei seculare, unde vreau să fac să răsune pasul omului biruitor, care nu se teme nici de gheţurile polilor, nici de hăţişurile pădurilor virgine, ci pătrunde curajos pretutindeni pe glob, unde hărţile mai indică petele albe ale necunoscutului.

Şi mai e ceva! Sînt mîndru că din atîţia belgieni a fost ales să participe la expediţie un romîn (ce e drept m-au ales cu oarecare întîrziere, dar nu face nimic). Ştiu că ecuatorul e departe de patrie, dar şi acolo, în pădurile virgine din Congo, o să mă simt din tot sufletul romîn şi o să fiu mîndru că un om din neamul meu pătrunde pentru prima oară pe aceste meleaguri neumblate şi că el nu vine nici ca să se îmbogăţească, nici ca să-i robească pe indigeni; că numai dragostea de ştiinţă l-a adus în inima Africii tainice.

Şi acum închei. Trebuie să mă pregătesc de plecare.

Te sărută pe amîndoi obrajii,

Ion

Capitolul IV

SĂGEATA OTRĂVITĂ

La 12 septembrie, însoţită de stolurile nenumărate de albatroşi, trişti şi demni, „Le Vaillant" micul vas cu aburi al companiei belgiene de navigaţie Ostend-Matadi trecu linia ecuatorului. Cu o noapte înainte încă schimbarea bolţii cereşti ne amintea apropierea evenimentului. Sus pe cer în locul stelei polare apăruse cu străluciri de nestemate crucea sudului: intram în emisfera australă.

Pentru cei care acum pășeau întîia oară peste acea linie închipuită care încinge mijlocul pămîntului, marinarii pregătiseră tradiționala sărbătoare închinată lui Neptun, puternicul zeu al mării. Eu și cu încă doi călători am fost udați din belșug cu apă de mare, în timp ce un marinar cu un trident și cu o coroană pe cap, imagine fidelă a marelui Neptun, bolborosea niște binecuvîntări pline de haz.

Marinarii și ceilalți pasageri se prăpădeau de rîs privindu-ne. Numai Rosechamp își luase veșnicul său aer de om posomorît și plictisit și părea că nu vede și nu aude nimic din ce se petrece pe punte.

În timpul călătoriei, am încercat de cîteva ori să mă apropii de el și să-i vorbesc. Îmi răspundea totdeauna monosilabic și se grăbea să plece în altă parte a vaporului.

Nădăjduiam că ceilalți doi membri ai expediției, locotenentul Leicher și sergentul Marssack, care ne așteptau la Leopoldville, aveau să fie oameni mai prietenoși.

La 13 septembrie, „Le Vaillant" pătrunse în estuarul de vărsare al fluviului Congo. Vasul trecu fără să se oprească pe dinaintea micului port Boma, vechea capitală a coloniei și urcă în susul fluviului. către orășelul Matadi.

Un peisaj minunat ni se deschidea înaintea ochilor. De o parte și de alta a fluviului se ridicau creste strălucitoare de munți. Milenii de-a rîndul Congo se luptase cu stîncile și le biruise, croindu-și un defileu destul de larg prin care puteau naviga vapoarele. Munții datînd din primele epoci geologice aveau o culoare albicioasă lucitoare care-i făceau să pară străvezii, de unde și numele poetic pe care-l căpătaseră: „Munții de cristal".

De cum trecurăm defileul, peisajul se schimbă cu desăvîrșire. De o parte și de alta, înfipte într-un pămînt mocirlos, se întindeau nesfîrșite păduri de manglieri răspîndind un miros îmbătător de rășină. Rădăcinile manglierilor, numeroase și adînci, mustind de sevă se amestecau unele cu altele, se încolăceau într-un talmeș-balmeș de nedescurcat, răscolind pămînt, pătrunzînd pînă în valurile marelui fluviu african.

Căldura constantă ziua și noaptea, care pe mare era domolită de briza răcoritoare, acum se făcea tot mai simțită. Nu știam în ce fel să ne mai ferim de ea. Ne ascundeam în fundul cabinelor căutînd zadarnic să găsim puțină umbră care să alunge zăduful înăbușitor. Așteptam cu nerăbdare să cobor în sfîrșit pe pămînt. Mă plictisisem cumplit de viața monotonă de pe bordul vasului.

La 14 septembrie, în zori, „Le Vaillant" aruncă în sfîrșit ancora la Matadi.

De aci pînă la Leopoldville, din cauza vîrtejurilor extrem de rapide, navigația pe Congo devine imposibilă. Există în schimb o cale ferată care urcă de-a lungul fluviului. Fără să întîrziem, ne grăbirăm să apucăm un tren. Acum ce e drept numele de tren este puțin cam exagerat pentru acele cutii lipsite de capace, care scîrțîind și oftînd alunecau șontic-șontîc, spre est. Totuși cum nu aveam nici un alt mijloc de locomoție a trebuit să ne mulțumim și cu el. Drumul ni se păru lung și chinuitor. Începusem să regret cabinele strîmte de pe vapor. Cînd trenul se opri, se sfîrșise și linia. Ajunsesem la Leopoldville, capătul liniei ferate.

În gară ne așteptau doi albi. Unul înalt, cu o față brutală, cu doi ochi șterși sub o frunte îngustă — era sergentul Marssack. Ceea ce m-a impresionat din prima clipă la el erau brațele sale neobișnuit de lungi și de puternice, adevărate căngi de oțel.

Cel de al doilea, locotenentul Leicher, era exact opus lui. Slab, pipernicit, cu o față bolnăvicioasă, locotenentul nu părea deloc pregătit pentru o călătorie în jungla ecuatorială. Probabil că n-ar fi fost în stare să treacă nici una din probele la care fusesem supus eu la Bruxelles.

De cum ne zăriră, cei doi se repeziră la noi, strîngîndu-ne mîinile cu bucurie.

— Of, bine c-ați sosit domnule maior, spuse Marssack. Mă plictiseam de moarte aci, fără dv. Abia așteptam să vă întoarceți.

Rosechamp se mulțumi să dea din cap și nu răspunse nici un cuvînt.

Primul lucru care mă întrebă Leicher, îndată ce furăm o clipă singuri, a fost:

— Știi să joci pocker?

— Cred că puțini oameni pe lume joacă atît de prost ca mine.

— Atunci poate preferi alt joc.

— Nu, toate îmi sînt la fel de antipatice.

O dezamăgire fără margini se așternu pe fața tovarășului meu de călătorie. Cred că nici dacă ar fi aflat că meteoritul există numai în legendă și nicidecum în realitate, tot n-ar fi trebuit să fie atît de trist.

— Trebuie neapărat să înveți, făcu el în sfîrșit. Aci dacă nu bei și nu joci cărți înnebunești! Au grijă de asta căldura, muștele, țînțarii și negrii ăștia afurisiți.

Părea îngrozitor de dezgustat de viața din colonii. Nu înțelegeam atunci de ce ceruse să facă parte din expediția Rosechamp. Lucrul acesta aveam însă să-l lămuresc chiar în seara aceea.

Printre ulițele murdare care se rostogolesc către centrul orașului, ocolind pragurile prăvăliioarelor pline cu tot felul de nimicuri nefolositoare, își deschid drum cîteva canale urît mirositoare, care după ce adună gunoaiele urbei africane se varsă în Congo. Ambarcațiuni încărcate cu lemn, fildeș, cauciuc, trase de pe mal de brațele puternice ale negrilor plutesc adesea pe aceste canale nu prea adînci.

Drumul ne era tăiat de un astfel de canal pe care se legăna, mai să se răstoarne sub greutatea poverilor cu care era supraîncărcată o plută largă. Cîțiva negri trăgeau de un odgon întins ca o coardă de arc și încercau zadarnic să puie pluta în mișcare și s-o tîrască împotriva curentului.

Cu vinele gîtului umflate, cu ochii ieșiți din orbite, cu mușchii încordați la maximum, trăgeau de odgon cu furie și desperare. Chipurile lor zdrobite de oboseală, fălcile încleștate, îmi aminteau zguduitorul tablou al lui Repin. „Trăgînd la edec", unde nefericiții luntrași de pe Volga de altădată sînt înfățișat urcînd cu trudă și sînge bărcile în susul fluviului.

Un omuleț grăsuliu și asudat, alerga de colo-colo, lovindu-i pe bieții negri cu un bici din piele de bou.

— Sclavi în secolul XX exclamai eu.

— În Africa totul este posibil, răspunse sec Leicher.

Deodată un tînăr zulus, cu o faţă frumoasă, dădu drumul odgonului şi înălţîndu-şi trupul puternic îl înfruntă pe grăsun, fulgerîndu-l cu privirea. Înfuriat, albul începu să-l lovească nebuneşte cu biciul peste faţă. Dar zulusul mîndru nu-şi pleca grumazul.

M-am repezit la grăsun şi smulgîndu-i biciul din mînă, i-am strigat:

— Cum îndrăzneşti să-l loveşti?

— Ce te priveşte? răspunse acesta.

— Legile te opresc — Statul Congo a devenit colonie tocmai ca să se pună capăt abuzurilor — legile coloniei sînt garantate de constituţia belgiană.

Grăsunul mă privi întîi mirat, apoi îmi hohoti în nas.

— Eu nu sînt belgian, sînt englez. Fac ce vreau! Dacă poftesc pot să-i omor pe toţi sălbaticii ăştia.

— Dar cu ce ţi-au greşit? Nu vezi că nu sînt în stare să tragă pluta? E prea încărcată.

— Se vede că eşti nou în colonii. Nu-i cunoşti pe negri. Sînt toţi nişte prefăcuţi. Au puterea să tragă dar nu vor.

— De ce nu tragi dumneata, dacă eşti în stare? l-am întrebat cu înfuriat.

O roşeaţă vie izbucni în obrazul englezului.

— Din pricina albilor ca dumneata şi-au luat negrii nasul la purtare, mugi el. Ieri zulusul ăsta obraznic pe care m-ai văzut lovindu-l, a avut neruşinarea să-mi ceară să dau gologani negrilor închiriaţi din sate, după ce am mai plătit o dată şefului de trib. Cînd l-am refuzat, mi-a îndemnat oamenii la răzmeriţă. Azi m-a înfruntat din nou. Priveşte cu ce ură se uită la mine. Dar îl învăţ eu minte.

— Cu bătaia în nici un caz!

— Nu cunosc nici o altă metodă mai potrivită, răspunse englezul cu un surîs care făcu să i se vadă dinţii negri găuriţi. Şi acum dă-te înlături şi altă dată dacă te mai amesteci în treburile mele, o să-ţi răspund pe alt ton.

Ducîndu-şi mîna la tocul revolverului grăsunul făcu un gest semnificativ. În clipa aceea Leicher mă trase de mînecă şi mă îndepărtă de englez.

— Nu te băga! Lasă-l în pace. Ţi-am spus că aşa e Africa. Nu poţi îndrepta nimic aci. Haide, Rosechamp a luat-o înainte. N-a băgat de seamă că te-ai apucat de harţă. Altfel era vai de tine.

Am privit în urmă. Mi se părea că zulusul cel tînăr îşi întorsese capul şi-mi zîmbise prietenos.

*

* *

. . . .

— Ai găsit călăuza? îl întrebă Rosechamp pe sergent.

— Da, cu chiu cu vai am dat de el la Bassoko, răspunse Marssack morocănos. L-am adus cu mine la Leopoldville.

— Şi ce spune?

— Că într-adevăr l-a condus pe Smith prin junglă, dar l-a părăsit la jumătatea drumului.

— De ce?

— I-a fost frică să meargă mai departe. De la Bisstung, zice călăuza, începe ţara duhurilor. Cine pătrunde pînă acolo, nu se mai întoarce viu. La fel s-a întîmplat şi cu Smith.

Stăteam toţi patru la umbra unui pavilion acoperit cu flori de mimoze, în curtea bungalow-ului pe care ni-l puseseră la dispoziţie autorităţile belgiene.

Marssack scormonea cu tocul cizmei ţărîna, urmărind cu atenţie pulberea pe care o stîrnea.

— Ştie ceva despre meteoritul de aur? întrebă într-un tîrziu Rosechamp.

Fără să înceteze să scormonească pămîntul, Marssack mormăi:

— Ştie ceva de la taică-său. El i-a povestit că la miază-noapte de Bassoko s-ar găsi şi meteoritul. De văzut nu l-a văzut însă nici dracul.

Rosechamp tăcu o clipă gînditor apoi făcîndu-şi vînt cu casca colonială, mai întrebă:

— Vrea să vie cu noi pînă la Bisstung?

— Se cam codeşte, răspunse Marssack. Zice că e prea bătrîn. I-am oferit bani grei şi tot n-a vrut să primească.

— Hai să mergem să-i vorbim. Unde locuieşte?

— Peste drum.

Rosechamp se ridică urmat de sergent. Socotii de cuviinţă să-l însoţesc şi eu. Trecurăm drumul şi intrarăm într-un fel de han lung. Nişte cocioabe mizerabile se înşirau de-a lungul unei curţi aflate într-o stare de murdărie nemaipomenită. Mirosuri grele pluteau pretudindeni. Cîţiva copii negri ca smoala se jucau în ţărînă. Întrebînd de locuinţa călăuzei, copiii arătară o maghernită care abia se mai ţinea în picioare.

Marssack bătu în uşă. Nu-i răspunse nimeni. Mai încercă o dată dar avu acelaşi rezultat. Dinăuntru nu se auzea nici un zgomot. Izbind uşa cu piciorul, sergentul o dădu de o parte mai s-o scoată din ţîţîni cu totul.

Scufundată în întuneric, încăperea părea goală. Pereţii scorojiţi stăteau gata să cadă. Intrarăm înăuntru. Deodată Marssack scăpă o înjurătură. Se lovise de o laviţă pe care stătea întins un zulus slab ca o umbră.

— Hei, scoală! strigă Marssack.

Zulusul nu se clinti.

— Aprindeţi un chibrit, ceru Rosechamp.

Sergentul scăpără un chibrit. La lumina lui tremurătoare apăru faţa nemişcată a negrului. Era mort. Marssack mai aprinse un chibrit. Acum văzurăm că din dreptul inimii bietului negru i se prelingea un firicel purpuriu care se strînsese jos pe lutul bătătorit într-o mică băltoacă de sînge închegat.

— Drace, asta ce mai e? murmură sergentul aplecîndu-se deasupra cadavrului şi arătîndu-ne o săgeată minusculă înfiptă în pieptul nenorocitului.

Rosechamp smulse săgeata din rană şi ieşi cu ea în curte s-o cerceteze la lumina zilei.

— E o săgeată otrăvită, murmură el.

— Să anunţăm poliţia, făcu Marssack îngrijorat.

Rosechamp dădu din umeri.

— La ce bun? Tot n-or să-l găsească pe vinovat. Poliţia noastră nu e în stare de aşa ceva. Mă întreb însă de ce a fost ucis. Ori e

vorba de o răzbunare pentru vreo faptă care nu ne interesează. Ori, și asta ar fi mai grav, i-au pus capăt vieții zulusului, pentru că trebuia să ne fie călăuză și să ne conducă la meteorit.

Maiorul aruncă o privire în jur apoi șuieră printre dinți:

— Mi-e teamă că ăsta-i motivul adevărat. Cineva vrea să ne împiedice să ajungem la bolid. Trebuie să fim cu băgare de seamă. Oricînd putem să ne pomenim și noi cu o săgeată dintr-asta în spate.

Rosechamp mai cercetă odată maghernița zulusului, apoi zvîrlind săgeata înăuntru ieși grăbit și traversă cu pași mari curtea hanului.

Capitolul V

TOVARĂȘII MEI DE DRUM

— Iar s-a închis, pufni Leicher, răvășind cu un gest furios cărțile de joc întinse pe masă. Bine am ajuns! Să joc cărți de unul singur, să fac pasiențe! Eu, tocmai eu! Dumneata știi cine am fost eu?

Am dat nedumerit din umeri în semn că știam prea puțin despre importanta sa persoană.

— Ei bine, domnule, spuse locotenentul umflîndu-și pieptul, află că eu am fost unul din cei mai mari jucători de cărți ai lumii. Pot chiar să afirm că mi-am petrecut cea mai mare parte a vieții la masa de joc. Te întrebi acum, desigur, cum de a ajuns unul ca mine să stea în colonii, să facă pasiențe de unul singur, să n-aibă parteneri nici măcar pentru „popa prostu" și în sfîrșit să plece cu antipaticul ăsta de Rosechamp în căutarea unui blestemat de meteorit. Te întrebi, desigur, nu?

— Da, recunoscui eu.

— Cît e ceasul? întrebă brusc Leicher.

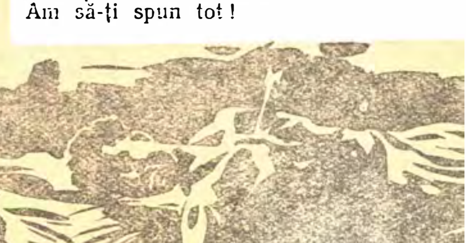
— Peste un sfert de oră e miezul nopții.

Locotenentul începu să rîdă. Un rîs forțat, sacadat, care-mi zgîrie auzul.

— Iar întîrzie Rosechamp!

— Să nu i se fi întîmplat ceva, făcui eu îngrijorat cu gîndul la ucigașul călăuzei.

— Ași! S-o fi dus să bea iar împreună cu Marssack. Precis că nu se întorc înainte de două. Pînă atunci am să-ți povestesc ce m-a adus în Africa. Am să-ți spun tot!

Leicher deveni serios. Fața lui lungă părea acum mai palidă. Ochii îi ardeau în fundul orbitelor. Degetele albe, străvezii, subțiri, băteau nervos toba pe tăblia mesei. Începu să povestească, repede, cu fraze întretăiate:

— N-am fost totdeauna un pîrlit de ofițer. Tatăl meu a fost cel mai bogat bancher din Anvers. La noi în casă venea lumea cea mai bună și mai elegantă. Femei frumoase în rochii strălucitoare, bărbați cu avere, plini de ei, însuși regele a venit odată. Mi-amintesc că avea părul alb și m-a ciupit ușor de obraz, iar eu de emoție m-am ascuns după fusta mamei. Cînd am împlinit 16 ani, tata a murit. Mama era bolnavă și nu putea să se ocupe de administrarea averii. Am rămas eu singur să am grijă de milioane de franci. Mi-am făcut tot soiul de prieteni care se învîrteau roi în jurul meu pentru că aveam bani, eram tînăr și dornic de petreceri. De la ei am deprins pasiunea pentrul jocul de cărți. Nopți fără șir am petrecut în tripouri și în casele cele mai rău famate. Am plecat și în străinătate, la Nisa, la Monte Carlo. Cursele, ruleta, cărțile, tot ce era joc de noroc mă chemau cu o putere irezistibilă. Oricît aș fi fost de obosit, rămîneam totuși la masa de joc și mizam, mizam fără întrerupere.

Este sălbatic și amețitor să simți balanța norocului tremurînd între degetele tale. Să poți deveni într-o clipă omul cel mai sărac sau cel mai bogat.

Eu am devenit cel mai sărac. Am pierdut toată averea, tot, tot ce aveam. Am îmbătrînit mai repede decît e de crezut. Iată, am 35 de ani și par de 45.

În ziua cînd mama a murit, pentru că nu mai aveam bani să chem medicul s-o îngrijească, am vrut să mă sinucid. N-am făcut-o! I-am vîndut în schimb toate lucrurile ce-mi rămăseseră de la mama și m-am dus să joc. La început norocul mi-a zîmbit. Cîștigam. Eram fericit. Uitasem toate nenorocirile ce m-au lovit. Apoi am pierdut însă tot. Cîștigasem numai remușcările care m-au chinuit zi și noapte, fără odihnă, fără pace.

O rudă îndepărtată m-a sfătuit să plec în colonii, să devin ofițer. Astfel, zicea el, îmi voi putea reface averea și voi spăla rușinea care îmi pătează numele.

Ași! Viața în colonie este o porcărie. Poți să sugi oricît vlaga negrilor, dacă nu ești stăpîn de vapoare, de mine sau de plantații întinse, nu te poți îmbogăți.

Cînd am sosit la Leopoldville eram tînăr, visător, îmi închipuiam că o să pot cuceri lumea. Jurasem să nu mai pun mîna pe cărțile de joc.

Am rezistat o singură lună. Și nu din vina mea. Aici îți pierzi repede orice demnitate și orice omenie. Devii o zdreanță, o otreapă. Visurile de îmbogățire se spulberă, ca un castel de nisip la primul vînt.

Ți se spune: **„ești alb, înseamnă că ești stăpîn!"**

Poți să urli la negri, să-i bați, chiar să-i ucizi. Și dacă privești numai depărtare de un singur deget, dacă îți închipui că lumea este într-adevăr atît de mică, atunci te crezi stăpîn. Din păcate, nu poți privi doar atît de aproape și curînd îți dai seama că de fapt ești tot un servitor și încă unul fără conștiință, care povestește stăpînului ce se vorbește pe la bucătărie, fiindcă de, e mai bine plătit ca ceilalți.

Ţi se urăşte cu tine şi ca să uiţi bei sau joci cărţi. La urma urmei, solda de ofiţer nici nu-ţi ajunge pentru altceva. Iar cînd bolnav şi îmbătrînit înainte de vreme, vrei să te întorci în Europa, bagi de seamă că n-ai dobîndit nimic, decît cel mult friguri galbene sau cine ştie ce alt beteşug tropical. Şi atunci, fie că rămîi să putrezeşti aici în Africa, fie că pleci şi nu mult după aceea sfîrşeşti trăgîndu-ţi un glonte în cap.

Eu am o singură nădejde: meteoritul de aur. Trebuie să-l găsesc. Cu orice preţ! Atunci voi fi iar bogat şi fericit. Portarii cluburilor de noapte se vor apleca respectos în faţa mea şi nu mă vor mai da afară, cum s-a întîmplat în cîteva rînduri.

Dacă voi găsi meteoritul, atunci se sfîrşeşte cu marşurile istovitoare prin junglă. Se termină cu căldura, cu ţînţarii, cu frigurile.

Dar dacă nu-l găsesc?

Pe faţa lui Leicher se citea acum teama.

— Dacă nu-l găsesc?

Pieptul îi fu zguduit de un hohot de plîns, lacrimi mari i se scurgeau pe obraji. Era un spectacol oribil să vezi un bărbat în toată firea plîngînd ca un copil. Deodată, auzirăm deschizîndu-se uşa dinspre curte. Leicher îşi şterse repede lacrimile şi încercă să pară calm. În încăpere intră Marssack aducîndu-l pe Rosechamp în spate. Maiorul sforăia de se cutremura odaia.

— L-am adus, spuse sergentul cu un aer mucalit. A băut o picătură peste doza reglementară şi l-a dat gata. Tii! Dar era un rom, adus direct din Jamaica. Dumnezeiască băutură!

Sergentul se linse pe buze şi apoi răsucindu-se din mijloc îl trînti pe maior în pat, aşa îmbrăcat cum era.

— De acum doarme pe cinste 12 ore încheiate. Nu-l trezeşti nici cu trei baterii de mortiere.

Spunînd aceasta, Marssack începu să-i desfacă şireturile lungi ale cizmelor. După ce-şi descălţă superiorul, adăugă:

— Aşa obişnuim noi. De trei ori se îmbată dumnealui şi o dată eu. După grad şi ierarhie. Cînd mă îmbăt eu, mă ia domnul maior în spate şi m-aduce acasă. O singură dată în viaţă ne-am îmbătat amîndoi într-o speluncă din Hongkong şi am căzut laţi sub masă. A doua zi ne-am trezit goi puşcă. Ne despuiaseră nişte derbedei şi şterpeliseră tot ce aveam pe noi. Dar de atunci nu ni s-a mai întîmplat niciodată aşa ceva: bem cu rîndul.

Marssack mai sporovăi cîtăva vreme apoi se dezbrăcă şi adormi şi el buştean.

Mă dusei şi eu să mă culc, dar somnul nu se lipea de gene. Mă tot gîndeam la cele aflate despre tovarăşii mei de călătorie. Nu prea se bucurau de nişte apucături lăudabile. Cu astfel de oameni expediţia nu prea avea mulţi sorţi de izbîndă, mai ales că părea ameninţată de vrăjmaşi primejdioşi.

M-am zvîrcolit mult timp în aşternut. Deodată un zgomot uşor mă făcu să tresar. Aveam senzaţia că se mai află cineva în odaie. Mi-am ţinut răsuflarea ca să aud ceva. Nimic. În odaie domnea o linişte deplină. Şi totuşi nu puteam să mă lepăd de simţămîntul că nu mă aflu singur în încăpere. Am întins mîna pînă la scaunul de lîngă pat, pe care îmi lăsasem de cu seară lucrurile. Am simţit de îndată mînerul rece al lanternei. Apucînd-o am aprins-o brusc. În conul gălbui de lumină apăru obrazul unui negru. Sta tupilat lîngă fereastră şi aştepta parcă să vadă ce voi face.

— Ce cauţi aici? am strigat eu.

— Adăpost, master, răspunse şoptit negrul. Dacă master strigă, Mambo va muri. Albii caută pe el să-l omoare, dar Mambo fugit!

Vorbea o franceză foarte stricată.

— Dar, de ce te caută? Ce vor cu tine? L-am întrebat eu de astă dată în dialect bantu.

Negru se lumină la faţă şi-mi răspunse curgător.

— Mambo a cerut plată pentru cît a muncit şi a pus şi pe ceilalţi negri să facă la fel. Mister Ericson a adus însă soldaţi şi ne-a bătut pe toţi.

Azi ne-a bătut din nou şi cum eu i-am îndemnat pe negri să nu mai lucreze nici unul, mister Ericson vrea să mă aresteze şi să mă împuşte. Zice Mambo e un răsculat.

În clipa aceea l-am recunoscut pe misteriosul meu vizitator. Nu era altul decît zulusul căruia îi luasem apărarea de dimineaţă, iar mister Ericson de care vorbea trebuie să fi fost englezul cel mic şi rotofei pe care izbutisem să-l înfurii straşnic.

— Şi cum de te-ai gîndit să vii tocmai la mine? întrebai eu.

— Eu am văzut de dimineaţă unde locuieşte master. După felul cum i-aţi vorbit lui mister Ericson am înţeles că n-o să mă goniţi. De aceea m-am ascuns aici. Master pare bun. La fel era şi Ferney.

— Ferney, cine mai e?

— Un marinar alb. El m-a învăţat să nu mă plec, să mă lupt. Zicea că odată în port o să fie grevă. Dar n-a mai fost! Pe Ferney l-au împuşcat. A fost un prieten bun. Foarte bun prieten.

În clipa aceea din stradă se auzi zgomotul unor glasuri şi lătrături de cîini.

— Ei sînt, murmură zulusul. Dacă master vrea să mă predea, atunci n-are decît să-i cheme!

— Nu Mambo, poţi să stai liniştit. Nu te mai pîndeşte nici o primejdie.

Mambo îmi aruncă o privire plină de recunoştinţă, iar apoi rămase încordat ascultînd zgomotul vocilor de afară. Cînd se făcu linişte îmi spuse:

— Au plecat! Dacă master vrea, Mambo poate să plece şi el, dacă nu, poate rămîne. Mambo poate să fie foarte bun servitor.

— Cum servitor? Tu nu vrei să fii liber? Aşa te-a învăţat Ferney? făcui eu mirat.

— Liber, şopti negrul îngîndurat. Mambo nu poate să fie liber! Unde să se ducă? La el în sat nu se poate întoarce.

— De ce?

— Pentru că şeful tribului l-a închiriat lui Ericson. El o să pună mîna pe Mambo şi o să-l predea iar englezului.

— Şi cine ia banii pentru munca ta?

— Şeful tribului, numai el. Noi căpătăm doar de mîncare. Aşa este obiceiul! Mambo vorbea plin de tristeţe. O cută adîncă îi brăzda fruntea.

— Înainte vreme, povestesc cîntecele noastre, zuluşii au făcut o împărăţie mare. Şefii lor erau puternici şi au luptat cu înverşunare împotriva albilor care vroiau să ne ocupe ţara. Acum şefii de trib au devenit prietenii stăpînilor albi. Ei ne vînd pe un preţ de nimic, ca să-şi cumpere podoabe şi femei. E tristă soarta noastră a zuluşilor!

Il priveam în tăcere. Era înalt, vînjos, cu o frumusețe trupească desăvîrșită.

Mambo se uita la mine, așteptînd un răspuns.

— Noi plecăm într-o călătorie, îi spusei negrului. Mergem să căutăm o piatră de aur care a căzut din cer. Poate c-o vom găsi, poate nu! Dacă vrei, poți veni cu noi. Să știi însă, că va fi un drum plin de primejdii.

Negrul surîse.

— Mambo nu se teme de primejdii. Poate dacă vom găsi piatra va căpăta și el puțin aur și atunci o să se întoarcă în satul său și o să se răscumpere de la șeful de trib. Apoi o să-i învețe pe frații lui să nu se mai lase vînduți ca niște cîini. Acum Mambo e singur și e slab, poate atunci...

Capitolul VI

PĂTRUNDEM ÎN JUNGLĂ

A doua zi i l-am arătat pe Mambo lui Rosechamp, fără să-i pomenesc nici un cuvînt despre trecutul lui.

— Da, e voinic, spuse maiorul măsurîndu-l din cap pînă în picioare. Poate veni cu noi! Avem nevoie de un hamal ca el.

Din fericire nici Leicher nu-l recunoscuse și astfel, alături de alți 7 hamali negri Mambo deveni și el membru al expediției Rosechamp.

La început, călătoria pe apă merse destul de ușor. Fluviul Congo izvorăște din regiunea marilor lacuri aflate în estul continentului.

La început poartă un nume sonor ca un joc de copii. Ii spune „Lualaba". Atunci el însuși este gingaș și copilăros. Mai tîrziu, în pragul tinereții, pătrunde curajos în tăcerea neliniștitoare a vastelor păduri seculare. Dacă ar fi mai chibzuit, ar tăia jungla drept de-a curmezișul. Dar nu! Zvelt, el se arcuiește și, curios să vadă cît mai multe, curge prin toată pădurea nepătrunsă plimbîndu-și apele repezi în care se scaldă hipopotamii și crocodilii, pe sub crengile umbroase ale copacilor giganți. Pe drum, el primește prietenos afluenții Ubanghi și Sangha, în dreapta, iar în stînga pe Kasai cel bogat în ape.

Zvăpăiat la început nedomolit și sălbatic ca un mînz, el nu lasă bărcile să plutească în undele sale limpezi. Dimpotrivă, de la izvor și pînă la Stanleyville, el taie neastîmpărat lanțurile de munți, prăvălindu-se vesel de la mari înălțimi în amețitoare căderi de apă. Dintre ele, cea mai impetuoasă, vestind sfîrșitul adolescenței, este cascada Stanley, de lîngă orașul care poartă numele faimosului călător din secolul trecut.

Către maturitate, chibzuit și blînd, el primește tovărășia oamenilor, purtînd vasele lor pînă la Leopoldville. Pirogi, mici corăbii sau chiar vaporașe cu aburi, trec pe cursul lui larg, brodat cu nenumărate istmuri, insulițe și mlaștini.

Spre bătrînețe, înainte de a-și pierde apele în verdele de mărgean al Atlanticului, după lungul drum străbătut, amintindu-și dintr-o dată de glumele copilăriei și vrînd parcă să retrăiască o ultimă clipă de dezlănțuire tinerească, zvîrle de pe trupul său vasele oamenilor, la fel de neîmblînzit ca atunci cînd se numea „Lualaba".

Deşi ca lungime, Congo se numără abia după fluviul Ienisei, avînd numai 4.650 de kilometri, dacă ar fi să socotim uriaşa arie pe care o ocupă împreună cu afluenţii săi, el devine al doilea fluviu din lume, urmînd în ordinea imediată după Amazon, puternicul gigant al Americii de sud.

Punctul final al călătoriei noastre era Bassoko, un mic centru administrativ aflat cam cu 300 de kilometri mai la vest de cascada Stanley.

În drum, întîlneam nenumărate turme de hipopotani şi nu o dată era să cădem pradă gurilor căscate ale crocodililor, care se ţineau scai după pirogile noastre în nădejdea unei prăzi bogate.

În sfîrşit, după o călătorie destul de liniştită ajungem la Bassoko. La 23 octombrie, o lună după ce sosisem în Africa porneam să dăm piept cu jungla ecuatorială.

Acasă, pe Bărăgan, toamna aurise de mult copacii şi ierburile. Păsările călătoare îşi luaseră zborul către sud, natura se pregătea de iarnă.

Aici însă, la ecuator, printre pădurile veşnic verzi, schimbarea anotimpurilor aproape că nu se cunoaşte.

Mereu, zi şi noapte, vară sau iarnă, temperatura nu urcă nici măcar cu un grad peste 30⁰, nu coboară nici măcar cu o liniuţă sub 25⁰. Totdeauna, secole de-a rîndul domneşte acelaşi zăduf greu de suportat, cad aceleaşi ploi zilnice, bat neschimbate aceleaşi vînturi alizee.

Totul se petrece cu o regularitate de ceasornic. Nimic nu vine să tulbure scurgerea monotonă a vremii.

Continentul negru stă călare pe ecuator, aproape ca o balanţă cu braţe egale. Cînd în Egipt e vară uscată, în sud, în Rodesia sau în Colonia Capului, începe iarna cu ploi lungi fără de sfîrşit. În schimb în punctul de sprijin al pîrghiei, la ecuator, meteorologii n-au nici o treabă. Prevederea vremii se poate face cu secole înainte.

Înaintea noastră, scufundată în întuneric, jungla părea o catedrală severă, în care razele soarelui abia pătrund filtrate de vitraliile groase cu încrustaţii medievale.

Frunzişul înalt, veşnic verde, este o baricadă de netrecut chiar pentru suliţele fierbinţi ale soarelui ecuatorial.

La marginea pădurii seculare se întinde frontiera dintre împărăţia soarelui şi cea a umbrelor. Aici se zbenguiesc papagali, fluturi uriaşi şi micile nectarinide, asemănătoare păsărilor muscă din America. Cîţiva metri mai în adîncul pădurii, jocul de culori dispare.

Săptămîni de-a rîndul aveam să căutăm zadarnic prin frunzişul copacilor giganţi lumina binefăcătoare a zilei.

Cîţi aveam să ne pierdem viaţa în această împărăţie sălbatică, neagră, rea şi totuşi ispititoare? Aici, nici animalele cele mai puternice nu îndrăznesc să se abată decît arareori şi atunci numai de-a lungul cursurilor de apă.

Elefanţii sălbatici, rinocerii, leii, panterele, leoparzii, şacalii, se tem de pădurile virgine. Ei stau la marginile lor, în savanele cu ierburi înalte. În schimb, jungla mişună de şerpi, furnici termite, gîndaci, ţînţari, păianjeni oribili. Pe crengile copacilor seculari, aproape de lumină zburdă poporul maimuţelor şi păsările cu penaj strălucitor.

Regele junglei nu este leul cum se crede de obicei. El nu se aventurează decît rar pînă aici. Cel mai puternic animal al junglei

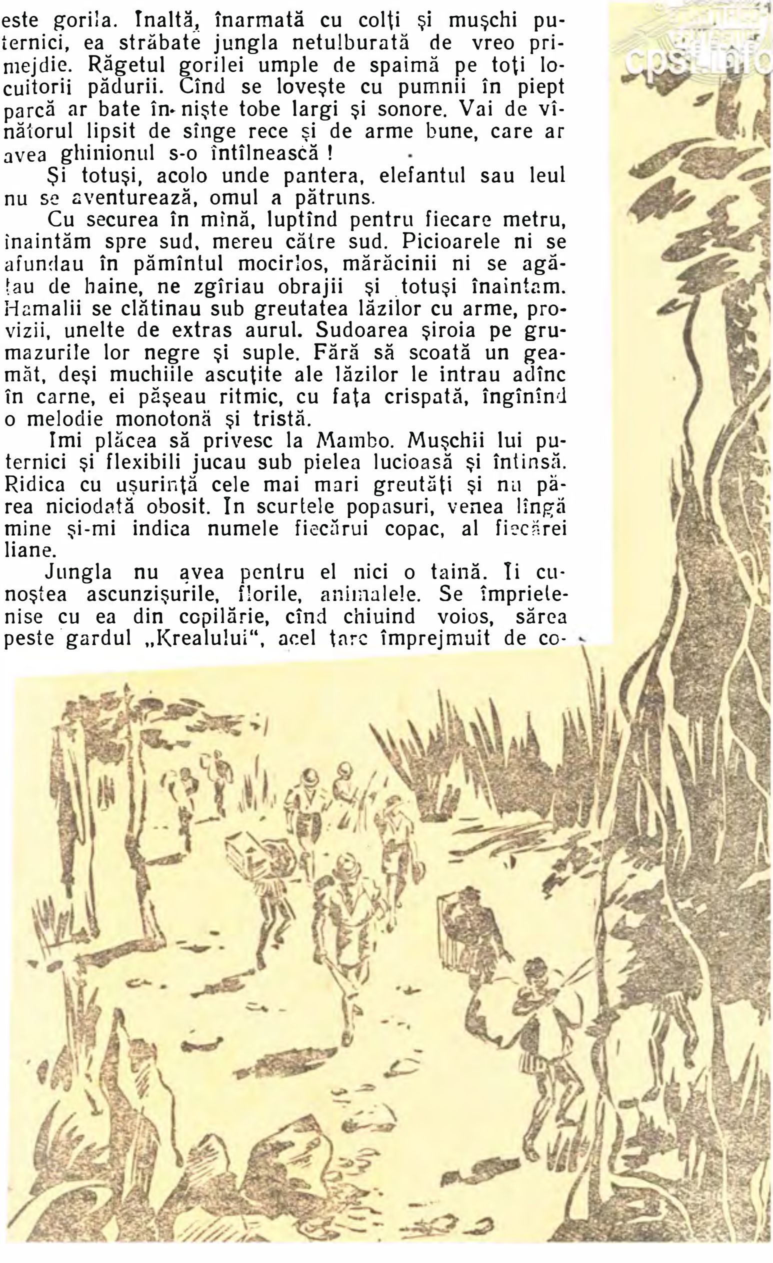
este gorila. Înaltă, înarmată cu colți și mușchi puternici, ea străbate jungla netulburată de vreo primejdie. Răgetul gorilei umple de spaimă pe toți locuitorii pădurii. Cînd se lovește cu pumnii în piept parcă ar bate în niște tobe largi și sonore. Vai de vînătorul lipsit de sînge rece și de arme bune, care ar avea ghinionul s-o întîlnească!

Și totuși, acolo unde pantera, elefantul sau leul nu se aventurează, omul a pătruns.

Cu securea în mînă, luptînd pentru fiecare metru, înaintăm spre sud, mereu către sud. Picioarele ni se afundau în pămîntul mocirlos, mărăcinii ni se agățau de haine, ne zgîriau obrajii și totuși înaintam. Hamalii se clătinau sub greutatea lăzilor cu arme, provizii, unelte de extras aurul. Sudoarea șiroia pe grumazurile lor negre și suple. Fără să scoată un geamăt, deși muchiile ascuțite ale lăzilor le intrau adînc în carne, ei pășeau ritmic, cu fața crispată, îngînînd o melodie monotonă și tristă.

Îmi plăcea să privesc la Mambo. Mușchii lui puternici și flexibili jucau sub pielea lucioasă și întinsă. Ridica cu ușurință cele mai mari greutăți și nu părea niciodată obosit. În scurtele popasuri, venea lîngă mine și-mi indica numele fiecărui copac, al fiecărei liane.

Jungla nu avea pentru el nici o taină. Îi cunoștea ascunzișurile, florile, animalele. Se împrietenise cu ea din copilărie, cînd chiuind voios, sărea peste gardul „Krealului", acel țarc împrejmuit de co-

libe unite prin cîțiva stîlpi — după obiceiul satelor zuluse — și se avînta în întunecimea codrului nepătruns.

— Asta-i Landolfia, mă învăța el arătîndu-mi o liană zveltă cu flori mari, puternic mirositoare. Din ea albii scot cauciuc. Bun cauciuc!

Cunoșteam la perfecție din tratate liana Landolfia dar fără ajutorul lui Mambo n-aș fi izbutit s-o deosebesc din țesătura deasă și întortocheată a lianelor ce împînzesc jungla ecuatorială. Landolfia e una din marile bogății ale Congo-ului.

Mambo îi mîngîia ușor cu palma trupul flexibil, îi mirosea florile, fără să le rupă și rîdea înveselit de această podoabă a pădurii lui dragi.

Alteori, ca un adevărat ghid al unui minunat și uriaș muzeu, el îmi arăta cu un gest larg niște copaci giganți ale căror prime ramuri porneau din trunchi, abia la o înălțime de 25—30 de metri.

— Mulți albi, spunea el mîndru de cunoștințele sale, caută numai abanosul, ca să facă mobile de preț. Dar aici crește lemn mai bun și mai frumos: lemn alb, roșu și galben. In sat lucrăm idoli din el, idoli fermecați, care ne feresc de duhurile rele. Am să-i fac și lui master un idol mic, să-l ferească de vrăjmași.

— Mulțumesc Mambo, dar eu nu cred în idoli.

— Vai, master ce cuvinte ați spus. Idolii se pot supăra și-l vor pedepsi pe master pentru vorbele lui.

— Numai să încerce! Mie nu mi-e teamă de ei, făcui eu rîzînd. Mai bine continuă-ți lecția de botanică. Uite, spune-mi copacul ăsta, cu scoarța putredă, cum se numește.

— Acesta este lebatou. Incearcă master, să-l lovești cu securea. Să vedem, ai puterea să tai o așchie, cît de mică?

Mi-am scos securea de la cingătoare. Mambo surîse ironic. Roș de neîncrederea lui, mi-am încordat toate puterile și cu un icnit scurt am repezit îndesat tăișul de oțel în scoarța arborelui. Se auzi un zgomot metalic și cu toată forța loviturii lama securii lunecă pe-alături nelăsînd în urmă nici măcar o zgîrietură.

Mambo începu să rîdă cu hohote, dar văzînd mutra mea mînioasă se opri și-mi spuse blînd:

— Master să nu fie supărat. Lebatou nu poate fi tăiat cu securea. Lebatou este arbore de fier.

Intr-adevăr, aveam înainte pe unul din acei viguroși copaci ai pădurilor tropicale și ecuatoriale a căror duritate se apropie mult de cea a fierului și care constituie un neîntrecut material de construcție.

Intr-o noapte, Mambo mă trezi din somn.

— Veniți repede master, Mambo are să vă arate un lucru nemaivăzut. Repede, repede.

Am sărit din culcuș și dînd la o parte plasa care mă ferea de țînțari, am zbughit-o în întuneric după Mambo.

Din depărtare răzbăteau nedeslușit pînă la noi trosnete de copaci răsturnați, bufnituri înfundate, răgete de elefanți și țipete de gorilă.

Păsări speriate se ridicau de pe crengile arborilor și adăugau strigătul lor de spaimă peste vacarmul ce cuprinsese jungla.

— Ce s-a întîmplat? strigai eu negrului care fugea înainte.

— Veți vedea master. Acum veniți repede.

Răgetele animalelor înfuriate se auzeau acum mai aproape. Părea că două armate se ciocneau într-un iureş vijelios. Strigătul teribil al gorilelor, un fel de KH — AH! KH — AH! prelungit şi strident, făcea să-mi înghețe sîngele în vine. De odată Mambo se opri lîngă un capac mai înalt şi-mi făcu semn să ne urcăm în el. Doar că această treabă nu era chiar aşa de uşor de executat. Eu cel puțin nu vedeam nici o posibilitate să mă cațăr pînă sus.

Cu agilitatea unei pisici, Mambo se agăță de un mănunchi de liane care atîrnau din copac, ca odgoanele solide ale unui catarg de corabie. Cît ai clipi, zulusul se şi instalase comod pe o creangă mai groasă şi-mi făcea semn să urc pe aceeaşi cale.

M-am agățat şi eu de odgonul natural, iar Mambo mă trase sus cu destulă uşurință.

Din copac mi se deschise o privelişte nemaivăzută. Doi elefanți giganți pătrunseseră într-un luminiş şi fuseseră atacați de o turmă de gorile.

— Iată master, pongo se luptă cu elefanții, şopti Mambo.

„Pongo" este unul din numele pe care indigenii îl dau gorilelor.

— Mulți albi m-au întrebat dacă am văzut vreodată un pongo bătîndu-se cu un elefant, mai spuse Mambo. Pînă azi nu am văzut pe nici unul.

Într-adevăr un astfel de spectacol este mai mult decît rar. În afară de Purchas, care în cartea sa apărută în 1613, vorbeşte de un oarecare englez Andrew Batell, care rătăcind prin pădurile virgine ar fi văzut gorile atacînd elefanți, nici un alt naturalist n-a mai îndrăznit să facă o astfel de afirmație, ba dimpotrivă au negat-o cu vehemență.

Elefantul african este mult mai puternic şi mai greu de îmblînzit decît fratele său din India. Părea de necrezut că sîngerosul „Pongo", oricît de sălbatic şi de curajos ar fi, să aibă îndrăzneala să dea piept cu gigantul pahiderm. Iată, însă, că eu asistam în sfîrşit la o astfel de luptă. Cei doi elefanți doborîseră tocmai crengile unde îşi făcuseră culcuşul gorilele — un mascul bătrîn, cîteva femele şi mai multe gorile tinere.

Bătrînul mascul, neobişnuit să dea înapoi în fața vreunui duşman, îşi ascunsese în alt copac femelele şi puii, iar apoi ieşise să dea piept cu cei doi inamici. Scoțînd strigătele asurzitoare pe care le auzisem de departe, înainta legănîndu-se la dreapta şi la stînga şi făcînd sărituri scurte sprijinit în brațele sale lungi.

Ajungînd în fața elefanților, se bătu cu pumnii în piept şi scoase din nou strigătul său de luptă.

În fața unui astfel de inamic, puternicii elefanți se dădură cu cîțiva paşi înapoi. Dar era prea tîrziu. Agățîndu-se de o cracă, gorila îşi făcuse vînt şi sărise în spatele unuia dintre pahidermi. Lovindu-l peste ochi şi peste urechi cu pumnii, muşcîndu-l şi zgîriindu-l, maimuța fu cît pe aci să doboare uriaşul animal. Celălalt elefant, înspăimîntat, o luă la goană prin tufişuri. Tovarăşul său scotea nişte răgete înfiorătoare, căutînd să apuce cu trompa trupul păros al gorilei.

Maimuța izbutea să se ferească.

Deodată scoțînd un răget prelung, desperat, elefantul izbuti să înhațe trupul vînjos al gorilei cu trompa şi s-o zvîrle la pămînt.

Maimuța dădu să sară imediat în picioare, dar colții pahidermului, lungi de aproape patru metri, se şi aplecaseră amenințători

asupra ei. Încă o secundă și colosul ar fi strivit-o sub picioarele sale groase ca niște trunchiuri grele de copac.

În clipa aceea, două femele izbucniră din tufiș și scoțînd țipete ascuțite, se repeziră cu furie asupra lui. Speriat, elefantul se întoarse în grabă și o rupse la fugă prin junglă, urmărit de strigătele celor două gorile care săreau în jurul masculului rănit.

Aș mai fi vrut să rămîn să văd ce se întîmplă, dar Mambo mă trase de mînecă, spunîndu-mi că e vremea să ne întoarcem în tabără.

*

* *

. . . .

În cea de a cincea dimineață, de la plecarea noastră din Bassoko, căldura devenise insuportabilă. Aburi grei, înăbușitori se ridicau din pămînt, amețindu-ne. O liniște apăsătoare cuprinsese jungla. Chiar țipătul păsărilor încetase.

Obosiți, arși de sete, negrii înaintau cu pași împleticiți, zdrobiți de greutatea poverilor. Însuși Mambo, atît de vioi de obicei părea copleșit. Buzele lui uscate nu mai îngînau melopea care în alte zile îi însoțea mersul ritmic. Își făcea loc cu greutate printre mărăcinii înalți care ne împresurau din toate părțile. Nici nu mai încerca să se ferească de crengile arbuștilor. Le dădea în lături cu pieptul gol fără să-i pese de zgîrieturi.

I-am propus lui Rosechamp un popas ca să-i lăsăm pe hamali să se odihnească, dar maiorul nici nu vru să audă.

— Dacă ne oprim aici, nu ne mai urnim, spuse el. În curînd o să înceapă să plouă și atunci vrînd-nevrînd va trebui să facem un popas.

Deodată auzirăm un strigăt. Mambo se împiedicase în rădăcinile unui manglier și pierzîndu-și echilibrul se prăbușise sub greutatea balotului din spate. Gemînd de durere încercase să se ridice, dar căzu din nou la pămînt, fără puteri.

Rosechamp îi făcu semn lui Marssack.

— Să se ridice îndată! șuieră el printre dinți.

Marssack se repezi la zulus răcnind.

— Ridică-te bestie, ridică-te că te omor în bătăi.

Mambo făcea eforturi desperate să se scoale de jos, dar fie că era epuizat de oboseală, fie că suferise un accident, nu izbuti mai mult decît să se salte într-un cot.

Marssack ridică cravașa și începu să-l bată cu furie.

— Scoală-te tîrîtură, scoală-te că te omor în bătăi.

Ceilalți hamali priveau tăcuți. Erau obișnuiți cu astfel de întîmplări căci fiecare trecuse prin unele asemănătoare.

Locotenentul Leicher își mușca unghiile subțiri și străvezii. Se vedea bine că astfel de scene îi fac rău, dar nu scoase nici un cuvînt ca să protesteze.

Uriașul Marssack gîfîia de oboseală, dar nu slăbea loviturile. Mambo, strivit, închisese ochii și își mușca buzele silindu-se să nu strige de durere.

Nemaiputînd să rabd, m-am azvîrlit asupra sergentului.

— Oprește! Nu da! Legea... legea te oprește. Tu ești belgian. Trebuie să respecți legea belgiană. Acum, voi răspundeți de viața negrilor.

Marssack mă dădu înlături cu o simplă mișcare a brațului și continuă să-l bată.

— Scoală de jos vierme puturos, că te strivesc!

Sergentul nici nu se mai uita la mine. Cu un gest rapid i-am prins atunci cravașa și i-am smuls-o din mîini. Era a doua oară cînd luam astfel apărarea prietenului meu.

Uriașul mă privi o clipă uimit, apoi revenindu-și îmi ceru furios cravașa îndărăt:

— Ai înnebunit. Dă-mi cravașa înapoi!

— De ce-l bați? Nu vezi că e rănit?

— Se preface! Se vede bine că nu-i cunoști. Ești agiamiu. Acum dai cu ochii întîia oară de viața din colonii. Dacă nu-i bați, se puturoșesc și nu mai sînt buni de nimic.

— Mambo e vrednic!

Rosechamp care asistase impasibil la discuția dintre Marssack și mine se apropie de noi și-mi spuse cu vocea lui tărăgănată.

— Joci destul de caraghios acest rol de apărător al negrilor, de campion al libertății. Nu-ți stă bine deloc. Te face mult mai ridicol decît crezi. Înapoiază de îndată cravașa sergentului. Rolul lui este să-i facă pe negri să umble, al dumitale să desenezi hărți. Este bine să nu uiți asta!

Strîngînd cravașa în mîini i-am răspuns repezit:

— Nici nu mă gîndesc să înapoiez cravașa. Nu vedeți că e rănit? Nu poate să meargă. Degeaba îl bateți.

— Dacă e rănit, atunci să rămînă aici spuse maiorul la fel de netulburat. Hienele or să aibă grijă de hoitul lui. Doar n-o să ne cărăm cu el după noi. Avem și așa destule poveri. Deci ne-am înțeles. Îi dai cravașa lui Marssack. Negrii trebuie să se teamă de ea. Cravașa este însemnul puterii noastre a oamenilor albi și civilizați.

— Frumoasă civilizație!

— Domnule Spineanu, ți-o spun pentru ultima oară. Ascultă ordinul superiorului dumitale!

— Puțin îmi pasă de el!

În ochii pe jumătate închiși a lui Rosechamp se aprinse o scînteie de ură. Se întoarse către Marssack și îi ordonă repezit:

— Smulge-i cravașa!

Sergentul își ridică amenințător în aer pumnii uriași ca niște ciocane grele și se năpusti asupra mea. Într-o clipă putea să mă zdrobească sub izbitura lor nimicitoare. Dar fără să-i mai dau timpul să facă vreo mișcare, mi-am smuls revolverul din tocul de piele ce-mi atîrna la șold și i l-am înfipt în piept.

— Înapoi că trag l-am prevenit eu. Și dumneavoastră, domnule maior! Dacă mai faceți un singur pas, vă prefac într-o țintă vie și știți prea bine că sînt un ochitor cu care nu e bine de glumit.

Marssack se uită cu un aer tîmp la țeava revolverului și făcu doi pași înapoi. Aerul de nepăsare și dezinteres se șterse de pe fața lui Rosechamp. Pentru prima dată îl vedeam sub această înfățișare. Încruntat, cu gura crispată într-un rînjet cu ochi sticloși, la fel trebuie să fi arătat atunci cînd cu un simplu semn dăduse ordin să se radă de pe fața pămîntului trei sate de băștinași.

— Ai ridicat pentru a doua oară revolverul asupra unui ofițer belgian, spuse el cu o voce răgușită. Prima oară te-am iertat, dar

de data asta vei plăti. Nu acum! Poate mai tîrziu. Vom găsi un prilej. Cînd ai să te aştepţi mai puţin pedeapsa neobrăzării te va ajunge din urmă şi te va zdrobi. Să ştii că maiorul Rosechamp nu uită.

După ce rosti aceste cuvinte, maiorul se întoarse şi dădu ordin coloanei să se pună în mişcare.

Tăcuţi şi ascultători, negrii porniră înainte. După ce-mi aruncă o privire dispreţuitoare Marssack se îndepărtă ultimul.

Rămăsese numai Mambo şi cu mine. L-am ajutat să se ridice şi după ce i-am spălat rănile cu apă din bidonul ce-l purtam la şold, i-am legat strîns glezna luxată ca să împiedic oasele să mai iasă din articulaţie.

Mambo mă privea cu ochii umezi.

— Mulţumesc master, şopti el. Numai Ferney s-a purtat aşa cu Mambo. El a fost singurul lui prieten alb. Acum master este al doilea. Să nu crezi că un negru nu ştie să iubească un prieten, să-l apere. Cînd l-au ucis pe Ferney, Mambo era tînăr, acum însă el va fi în stare să te păzească. Rosechamp n-o să poată face nici un rău lui master.

— Mulţumesc Mambo. Fii însă sigur că voi şti să mă apăr şi singur.

Zulusul dete îngrijiorat din cap.

— Master îl cunoaşte prea puţin pe maior. Oamenii liniştiţi ca el, sînt mai periculoşi. Mambo ar fi fost mai bucuros să fie maiorul ca Marssack furios, să strige, să bată. Marssack rage ca elefanţii şi-i trece, dar Rosechamp nu uită nimic, niciodată, nici cînd bea sau nici cînd doarme.

— Fii pe pace! O să iau toate măsurile!

Ajutîndu-l să meargă, în mai puţin de jumătate de oră, îi ajunserăm din urmă pe ceilalţi.

Maiorul nu-mi adresă nici un cuvînt, nu-mi aruncă măcar o privire.

Doar Leicher se apropie pe furiş de mine şi îmi şopti.

— Vezi, fereşte-te de Rosechamp, e tare furios. N-o arată, dar ştiu sigur că e.

Noaptea, Mambo se culcă lîngă mine. Abia după cîteva zile, Rosechamp avea să-mi arate că nu uitase nimic.

(Continuarea şi sfîrşitul în numărul următor)

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

„Colecţia povestiri ştiinţifico-fantastice" va apare la 1 şi 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, preţul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

Preţul abonamentelor:

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
emilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

1 leu